

СХВАЛЕНО

протокол засідання педагогічної ради

Лозуватського ліцею

від 29.08. 2025 р. № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Лозуватського ліцею

від 01.09. 2025 р. № 286

Освітня програма
Лозуватського ліцею
Шполянської міської ради
об'єднаної територіальної громади
Черкаської області
на 2025-2026 н. р.

Вступ.

1. Освітня програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (предмети вивчення, дисципліни, індивідуальні завдання, контрольні заходи сплановані і організовані для досягнення результатів навчання (ст. 33 Закону України «Про освіту»)

Мета програми: окреслити рекомендовані підходи до організації освітнім закладом комплексу освітніх компонентів для досягнення обов'язкових результатів навчання.

2. Причини прийняття:

1. Це обов'язковий документ передбачений законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про дошкільну освіту».

2. Головне призначення закладу освіти – забезпечення якісного освітнього процесу, для цього має бути створена програма, яка визначає призначення, структуру, зміст, технології, кінцеві результати, процедури їх визначення.

3. Зростання значущості процедур атестації та державної акредитації закладу освіти, в ході якої буде встановлюватись виконання вимог державного освітнього Стандарту в частині обов'язкового мінімуму змісту освітніх програм та рівень їх реалізації.

4. Необхідність розвитку форм державно-громадського управління закладом освіти, залучення учнів, батьків до визначення регіонального компоненту, освітня програма є основою діалогу учасників освітнього процесу.

3. Призначення. Освітня програма це документ, що визначає тільки зміст освіти та технології реалізації змісту, тому не дублює Статут, програму розвитку та річний план роботи, не перевантажена теоретичними та дослідницькими матеріалами (вони не можуть бути зрозумілими батьками та учнями).

4. Особливості. Заклад освіти «вільний» лише у визначенні змісту варіативної складової, інваріантна частина – це компетенція органів державної влади.

Освітня програма об'єднує всіх педагогів в питанні «кінцевого продукту» нашої спільної діяльності, що виражається у розробці «моделі» випускника дошкільного підрозділу, початкової, основної і старшої школи.

5. Очікування.

Освітня програма допоможе педагогічному колективу:

- глибше зрозуміти специфіку і призначення закладу освіти, виявити й обґрунтувати особливості організації освітнього процесу в цілому.
- визначити зміст освіти з урахуванням побажань громади.
- закласти основу для формування навчальних планів на довгостроковий період
- забезпечити принцип наступності
- вибирати адекватні форми контролю реалізації освітніх цілей з боку адміністрації
- захистити учнів від необґрунтованої зміни програм, підручників

6. Структура програми:

1. Вступ

2. Опис освітніх програм:

2.1 – структурний підрозділ дошкільної освіти

2.2- 1 клас

2.3 - 2 клас

2.4 - 3 клас

2.5 – 4 клас

2.6. – 5-7 класи

2.7 - 8-9 класи

2.8 – 10-11 класи

2.9 Освітня програма наскрізного виховання засобами виховної та позакласної роботи

3. Робочий навчальний план

4. Програмно-методичне забезпечення освітніх програм

4.1 Перелік програм

4.2 Перелік підручників

5. Вимірники реалізації освітньої програми.

7. Нормативна база.

Організація освітнього процесу в Лозуватському ліцеї у 2025/2026 н.р. здійснюватиметься відповідно до:

- **Законів України** «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших;
- **Указу Президента України** від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- **Указу Президента України** від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- **розпорядження Кабінету Міністрів України** від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- **Санітарного регламенту** для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за №1111/35394;
- **Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах)** – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87); на рівні базової середньої освіти: в 5-6 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); в 7-9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392); на рівні профільної середньої освіти (в 10 – 11/12 класах) – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою КМУ України від 30.09.2020 р. №898);
- Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743), - Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р. Б. Шияна (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743),
- На рівні базової середньої освіти:**
- у 5- 7 класах – Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235);
- у 5-9 класах (НУШ) - «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 09.08.2024 року № 1120);
- у 8-9 класах – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 405);
- на рівні профільної середньої освіти – Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня (затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04. 2018 № 408 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами);
- Наказів Міністерства освіти і науки України:**
- від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»,
- від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами);
- Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09. 2020 № 1115, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 р. за № 941/35224);
- Порядку зарахування, відрядування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016;
- Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;

- Наказу МОН України від 15.05.2023 №563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
- Наказ МОН від 06.02.2015 р. № 104/52 "Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у ДНЗ";
- Наказ МОН України від 08.06.2018 року № 609 «Про затвердження Примірною положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти».

Навчальні програми Міністерства освіти і науки України:

Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році на рівні базової, профільної середньої освіти (5-11 класи) рекомендовані такі навчальні програми:

- 5-8 класи – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам);
- 5-9 класи (НУШ) - «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 09.08.2024 року № 1120);
- 9 клас - навчальна програма, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);
- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;
- 10-11 класи - навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 р. № 1493 (таблиця 2), 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698); - навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

8. Цикли освітнього процесу:

Адаптивно-ігровий початкової школи – 1-2 класи

Основний початкової школи – 3-4 класи

Адаптивний базової школи – 5-6 класи

Базове предметне навчання – 7-9 класи

Навчальний рік розпочинається 1 вересня, закінчується не пізніше 1 липня

Тривалість навчального року

1-4 класи – не менше 720 годин

5-9 класи – не менше 830 годин

10-11 класи – не менше 1110 годин

Структуру навчального року, тижня, дня, занять, відпочинку, форми організації освітнього процесу визначаються педагогою в межах освітньої програми.

Тривалість уроків:

1 клас – 35 хвилин

2-4 класи – 40 хвилин

5-11 класи – 45 хвилин

Тривалість канікул – не менше 30 календарних днів

9. Результати навчання – знання, вміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особливі якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити, виміряти, та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

Ключові компетентності учнів початкової, основної і старшої школи;

Наскрізні вміння і навички учнів початкової, основної і старшої школи;

Компетентності дошкільника за 7 змістовими лініями;

Вимоги програм;

Сформована мотивація до навчання.

10. Все це формується в результаті *освітнього процесу* – системи науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей (детально описується в річному плані роботи)

11. Освітня діяльність – діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній або неформальній освіті.

Вчитель, вихователь, суб'єкт освітньої діяльності.

Вільний у виборі програм, підручників, технологій, при цьому керується нормативною базою держави та локальними актами.

Відповідає за результати передбачені Стандартом і програмами, орієнтуючись на місію, завдання закладу освіти.

12. Керівник закладу освіти відповідає за розробку освітньої програми, її виконання та кінцевий результат, постійно здійснює моніторинг, рефлексію, корекцію.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
дошкільного підрозділу Лозуватського ліцею
Шполянської міської ради об'єднаної територіальної громади
Черкаської області
на 2025-2026 навчальний рік

Зміст

Вступ.

1. Нормативно-правова база
2. Мета, завдання, структура та зміст Освітньої програми.
3. Основні концептуальні підходи до розробки Освітньої програми
4. Характеристика орієнтування Освітньої програми.
5. Загальні інформаційні відомості закладу

Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати здобувачів освіти

- 1.1.Завдання освітньої діяльності з врахуванням вимог Базового компоненту у рамках кожної освітньої лінії
- 1.2.Загальний обсяг навчального навантаження в дошкільному підрозділі.
- 1.3.Очікуваний результат набуття компетентностей здобувача освіти.

Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей, логічна послідовність їх вивчення

- 2.1. Розкриття логічної послідовності використання комплексних, парціальних програм в забезпеченні варіативної та інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти
- 2.2. Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу
- 2.3. Використання закладі інноваційних педагогічних технологій

Розділ III. Форми (особливості) організації освітнього процесу

- 3.1.Організація освітнього процесу відповідно режиму роботи закладу та особливостей комплектування мережі груп на 2025-2026 н.р.;
- 3.2. Аналіз планування освітнього процесу в дошкільного підрозділу;
- 3.3. Основні форми організації освітнього процесу;
- 3.4.Організація життєдіяльності дітей відповідно до режимних моментів кожної вікової групи;
- 3.5. Організація роботи інклюзивної групи у 2025-2026 н.р.

Розділ IV. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

- 4.1.Системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- 4.2.Аналіз кадрового забезпечення дошкільного підрозділу
- 4.3.Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності
- 4.4.Методична робота закладу з педагогічними кадрами.
- 4.5. Система визначення якості освітньої діяльності в закладі.
- 4.6. Система моніторингу якості надання освітніх послуг

Вступ

1.Нормативно-правова база

Освітній процес у дошкільному підрозділі у 2025-2026н.р. здійснюватиметься відповідно:

- наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.01.2021 №33р. «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти»;
- наказу Міністерства МОН України від 19.12.2017р. № 1633 Про затвердження Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти;
- Стаття 19 Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII;

- Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти (наказ МОН України від 08.06.2018 № 609);
- Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти (постанова КМУ від 10.04.2019 № 530);
- Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти (лист МОН від 25.06.2020 № 1/9-348);
- Про методичні рекомендації щодо визначення освітніх труднощів та рівнів підтримки у дітей раннього та дошкільного віку (лист МОН від 08.06.2022 № 4/1196-22);
- листа МОН України № 1/11-1491 від 14.02.2019 р. Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти;
- листа МОН України № 1/9-561 від 20.10.2016 р. «Щодо організації роботи дошкільних навчальних закладів по ознайомленню дітей із народними традиціями, святами та обрядами»;
- листа МОН № 1/9-454 від 02.09.2016 р. «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- листа МОН № 1/9-456 від 02.09.2016 р. Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах»;
- листа МОН від 27.05.2025 № 6/419-25 «Про рекомендації для засновників закладів освіти щодо доступності, безпечності та інклюзивності освітнього середовища закладів освіти»;
- Інструктивно-методичного листа МОН «Про організацію роботи з дітьми 5-річного віку» №1/9-666 від 27.09.10 р.;
- наказу МОН від 19.12.2017 № 1633 «Про затвердження Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти»;
- розпорядчих документів Шполянської міської ради об'єднаної територіальної громади.

Освітня програма розроблена на основі Базового компоненту та Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (наук.ред. Г.В.Беленька, О.А.Половіна, І.В.Кондратець; -К.: ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021.). Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми лініями:

- «Особистість дитини»;
- «Екопростір розвитку дитини»;
- «Гра дитини»;
- «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі»;
- «Комунікативний розвиток особистості»;
- «Дитина у світі мистецтва».

У закладі освіти забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок.

2. Мета, завдання, структура та зміст Освітньої програми.

Освітня програма дошкільного підрозділу містить:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих освітніх ліній, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натеper подані в рамках гранично допустимого навантаження;
- очікувані результати навчання (набуті компетентності) вихованців подані в рамках програм, перелік яких наведено, пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН;
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу які використовуються в закладі під освітнього процесу;;
- інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Мета Освітньої програми - реалізація комплексу розвивальних, виховних, навчальних функцій та змістовних напрямів організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 3 до 6(7) років із поступовим ускладненням змістовної наповнюваності на кожному віковому етапі.

Ціль і завдання Освітньої програми дошкільного підрозділу полягає у наданні дітям дошкільного віку якісної дошкільної освіти і виходить із визначеного у сучасній психолого-педагогічній науці поняття про те, що саме забезпечення емоційного благополуччя дитини в умовах сім'ї і дошкільного навчального закладу стає запорукою її успішного розвитку, і є головним критерієм оцінки його результату.

Реалізація місії закладу полягає у забезпеченні емоційного благополуччя, що сприяє розвитку фізичного, психічного, соціального здоров'я та повноцінній пізнавальній активності дитини, яка призведе до її успішної самореалізації на наступному етапі життя в початковій ланці школи.

Головними завданнями дошкільного підрозділу у 2025-2026 навчальному році є:

- реалізація державної політики в галузі освіти;
- забезпечення реалізації права кожної дитини на дошкільну освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання у дитини любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально-зрілої, творчої особистості з почуттям національної самосвідомості;
- виховання в дитини шанобливого ставлення до родини, поваги до державних символів України, прав і свобод людини і громадянина,
- формування відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;
- розвиток у дитини наукового світогляду;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство;
- збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини;

- розвиток творчих здібностей та інтересів дитини;
- формування умінь і навичок, необхідних для навчання в школі;
- розвиток у дитини природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості, творчого мислення, потреби і вміння самовдосконалюватись;
- формування у дошкільників громадянської позиції, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свої дії;
- створення умов для здобуття дошкільної освіти на рівні, не нижчому від державних стандартів;
- забезпечення наступності і перспективності в змісті і організації освітньої роботи між дошкільним та шкільними підрозділами;
- забезпечення соціальної адаптації та готовності продовжувати освіту;
- здійснення соціально-педагогічного патронату сім'ї.

3. Основні концептуальні підходи до розробки Освітньої програми

Основні концептуальні підходи до розробки Освітньої програми базуються на основі:

- збереження культури дитинства, як своєрідного, унікального простору, що є особливим періодом життя людини – народження особистості, створення її внутрішнього світу, виникнення зв'язків з зовнішнім світом;
- створення умов для соціокультурного розвитку особистості дитини шляхом пізнання цінностей людства (культурно-пізнавальних, гуманістичних, естетичних, моральних);
- сприяння пізнанню та “виращуванню” дитиною цінності свого “Я” (фізичного, когнітивного, соціального, духовного тощо) самоцінності іншого “Я”;
- забезпечення умов для розвитку фізичної культури та збереження здоров'я дитини;
- всебічна підготовка дитини до школи, надання рівних шансів для вступу у початкову ланку будь якої школи, забезпечення наступності у роботі між дошкільною та початковою ланкою;
- створення умов для соціально-емоційного благополуччя й адаптації кожної дитини в соціумі дорослих та однолітків шляхом засвоєння культурно-комунікативних засобів спілкування.

4. Характеристика орієнтування Освітньої програми

Освітню програму діяльності дошкільного підрозділу Лозуватського ліцею буде **зорієнтовано відповідно до вирішення ключових завдань у 2024-2025 навчальному році, на:**

- реалізацію державної політики в галузі освіти;
- забезпечення реалізації права кожної дитини на дошкільну освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання у дитини любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально-зрілої, творчої особистості з почуттям національної самосвідомості;
- виховання в дитини шанобливого ставлення до родини, поваги до державних символів України, прав і свобод людини і громадянина,
- формування відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля;

- розвиток у дитини наукового світогляду;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство;
- збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини;
- розвиток творчих здібностей та інтересів дитини;
- формування умінь і навичок, необхідних для навчання в школі;
- розвиток у дитини природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості, творчого мислення, потреби і вміння самовдосконалюватись;
- формування у дошкільників громадянської позиції, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свої дії;
- створення умов для здобуття дошкільної освіти на рівні, не нижчому від державних стандартів;
- забезпечення наступності і перспективності в змісті і організації освітньої роботи між дошкільним та шкільними підрозділами;
- забезпечення соціальної адаптації та готовності продовжувати освіту;
- здійснення соціально-педагогічного патронату сім'ї.

5. Загальні інформаційні відомості про дошкільний підрозділ

Організація освітнього процесу в дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею у 2025-2026 навчальному році буде здійснюватись відповідно до Статуту за пріоритетним (пізнавальним) напрямом роботи.

№ п/п	Відомості	Показники
1	Повна назва закладу (за Статутом)	Дошкільний підрозділ Лозуватського ліцею Шполянської міської ради об'єднаної територіальної громади Черкаської області
2	Код ЄДРПОУ	24355713
3	Адреса закладу	с. Лозуватка, вул. Михальченків, 58
4	Телефон	0677481816
5	E-mail	shpolar@ukr.net
	Адреса сайту	https://sites.google.com/view/lozyvatkaschool/
6	Державна атестація ЗДО	31.03.2014
7	Кількість педаг. працівників	1
8	Проектна потужність	20
9	Кількість вихованців	19
10	Кількість груп.	Загальна: 1 Раннього віку: Дошкільного віку: Із них: Молодшого: Середнього: Старшого: Різновікові: 1 Інклюзивні: 1
11	Режим роботи закладу:	Режим роботи закладу: 8.00-17.00 Режим роботи чергових груп: - Вихідні дні: субота, неділя
12	Мова навчання	Українська

13	Всього працівників: Із них:	4
	педагогічний персонал	2
	обслуговуючий персонал	2
14	ПІБ директора ЗДО	Рябокін Яна Олександрівна
15	Години прийому директора	10.00-14.00

Розділ І.

Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання

1.1.Завдання освітньої діяльності з врахуванням вимог Базового компоненту у рамках кожної освітньої лінії

Зміст освітнього процесу в дошкільному підрозділі у 2025-2026 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента дошкільної освіти: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини».

1.2.Загальний обсяг навчального навантаження в дошкільному підрозділі за віковими групами.

Завдання освітніх ліній Базового компонента реалізуються через різні форми організації життєдіяльності дошкільників. Основними формами організованої освітньої діяльності дошкільників є заняття різних типів, організовані ігри різних видів, спостереження, прогулянки, дослідно-експериментальна діяльність. Зайнятість дітей за цими формами рівномірно розподіляється протягом їх перебування в закладі з урахуванням віку, працездатності в різний час, можливості поєднання з іншими видами діяльності відповідно до дидактичних завдань. Педагог самостійно обирає тип заняття, варіює його зміст, форми та методи роботи, коригує запланований освітній процес, відповідно до особливостей сприймання дітей, непередбачених умов, рівня пізнавальної активності дітей протягом організованих форм роботи.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Отож, виходячи з вище викладеного у 2025-2026 навчальному році в дошкільному підрозділі загальний обсяг тижневого навантаження за віковими групами становитиме:

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими підгрупами
	Різнорікова група

	(від 3 до 4 років)	(від 4 до 5 років)	(від 5 до 6 років)
Ознайомлення із соціумом	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)	4	5	5
Сенсорний розвиток	–	–	-
Логіко-математичний розвиток	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	11	12	15
Максимальна кількість занять на тиждень	14	16	20
Максимально допустиме навчальне навантаження на тиждень на дитину (в астрономічних годинах)	3,5	5,3	8,3

1.3.Очікуваний результат набуття компетентностей здобувача освіти

Освітня програма дошкільного підрозділу у 2025-2026 навчальному році передбачає досягнення вихованцями сукупності компетентностей дітей дошкільного віку, що засвідчує їх готовність до навчання впродовж життя.

Розділ II.

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації

2.1. Розкриття логічної послідовності використання комплексних, парціальних програм в забезпеченні варіативної та інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою.

Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за освітніми лініями: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у плануванні педагогів закладу.

2.2. Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу

Освітній процес у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею будується на відповідному програмно-методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2025/2026 навчальному році та згідно з рішенням педагогічної ради Лозуватського ліцею (протокол №1 від 31.08.2025 року) освітній процес у закладі здійснюється за наступними програмами:

№ з/п	Назва програми	Автор	Мова	Видавництво	Рік видання відповідно до рекомендації МОН
Освітні програми					
1.	Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)	Науковий керівник А.М. Богуш	укр	Спецвипуск журналу «Вихователь-методист дошкільного закладу» МЦФР Україна	Наказ МОН молодь спорту від 12.01.2021 №33
Комплексні програми					
1.	<i>Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років.(оновлений варіант подано на розгляд комісії з дошкільної педагогіки і психології Науково-методичної ради МОН)</i>	<i>кер. проекту Огнев'юк В.О., наук. ред. Беленька Г.В., Половіна О. А. авт. код. Богіні О. Л., Коваленко О.В. Машовець М. А. та ін.</i>	укр.	Київ	Лист МОН від 23.07.2020 №1/11-4960

2.3. Використання в закладі інноваційних педагогічних технологій

З метою підвищення якості освітнього процесу у 2025-2026 навчальному році в дошкільному підрозділі використовуватимуться інноваційні педагогічні технології, а саме:

Назва вікової групи	Інноваційна технологія	Автор
Різнорікова група	Технологія ефективного засвоєння інформації в умовах сучасної освіти. Розвиток мовлення дошкільників за допомогою мнемотехніки.	Г. Чепурний

Та інноваційні здоров'язберезувальні технології

Назва вікової
групи

Інноваційна технологія

Автор

Різновікова
група

Пальчикова гімнастика, фізкультхвилинки, дихальні
вправи

Розділ III.

Форми організації освітнього процесу

3.1. Організація освітнього процесу відповідно до режиму роботи закладу, особливості комплектування мережі груп на 2025-2026 н.р.

Заклад дошкільної освіти Лозуватського ліцею працює за 5-денним навчальним тижнем. Режим роботи закладу становить 9 годин, з 8.00 до 17.00.

Навчальний рік у дошкільному підрозділі розпочинається 1 вересня 2025 року і закінчується 31 травня 2026 року, оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня 2026 року, під час якого освітня робота формується відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Упродовж навчального року для вихованців дошкільного підрозділу проводяться канікули: орієнтовно, осінні – з 25 жовтня до 31 жовтня, зимові – з 27 грудня до 09 січня, весняні – з 21 березня до 29 березня, літні – з 30 травня до 31 серпня. У період канікул з дітьми проводиться фізкультурно-оздоровча і художньо-естетична робота.

В дошкільному підрозділі на 2025-2026 н.р. функціонуватиме:

№ п/п	Вікова група	Назва групи	Вік дітей	Кількість дітей по списку
1.	Різновікова група		Від 3 до 6 років	17
2.	Інклюзивна група		5-6 років	2

В інклюзивній групі команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі – Команда супроводу) розробляє індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (далі – дитина з ООП). До складу команди супроводу включаються батьки. Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу розробляє індивідуальну програму розвитку, за якою з дитиною з ООП проводяться корекційно-розвиткові заняття. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку, проводяться педагогами ЗДО та (або) із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямками.

3.2. Аналіз планування освітнього процесу в ДП

Освітня діяльність в закладі освіти здійснюється відповідно до **плану роботи на 2025-2026 навчальний рік та літній оздоровчий період**. План роботи закладу на навчальний рік та літній оздоровчий період розглядається, схвалюється педагогічною радою та затверджується керівником закладу.

Плануючи свою роботу, вихователі враховують завдання та зміст заходів, закладених в плані роботи дошкільного підрозділу на рік та керуються вимогами Базового компонента дошкільної освіти та Освітньої програми розвитку для дітей від 2 до 7 років «Дитина» (у новій редакції).

Планування освітнього процесу та організація життєдіяльності відповідно до зазначених вище нормативних документах здійснюється за **режимними моментами відповідно до блочно-тематичного планування з урахуванням освітніх ліній**. Вихователі планують роботу з дітьми використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний. Вихователь планує роботу з дітьми враховуючи їх вікові особливості та завдання Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина».

В перспективному плані зазначається, мета освітньої діяльності, комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну, орієнтовний розподіл занять на тиждень, робота з батьками на місяць, потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями, примітка для зазначення змін у плануванні тощо.

У календарних планах зазначається дата, I чи II половиня дня, форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення.

Форма складання та написання планів освітнього процесу та організація життєдіяльності педагогічними працівниками затверджується педагогічною радою на початок навчального року.

3.3. Основні форми організації освітнього процесу

Під час організації освітнього процесу педагоги закладу використовують різні види дитячої діяльності, які сприятимуть компетентнісному розвитку вихованців, задовольняють потреби, запити, інтереси з урахуванням бажань, можливостей, здібностей і нахилів дітей. Пріоритетом у здійсненні освітнього процесу є поєднання організованого та самостійного типів діяльності дошкільників. З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2025-2026 навчальному році буде організована:

- ***ігрова діяльність***
- ***навчально-пізнавальна діяльність***
- ***трудова діяльність***
- ***художньо-продуктивна діяльність***
- ***комунікативно-мовленнєва діяльність***
- ***рухова діяльність***
- ***самостійна діяльність***.

У 2025-2026 навчальному році педагогічні працівники продовжують роботу над розвитком особистості дитини, її творчих та розумових здібностей через реалізацію науково-методичної проблеми **«Інтеграція традиційних та інноваційних педагогічних технологій для формування життєтворчої особистості дитини»** та відповідно здійснюватиме свою освітню діяльність за **еколого-натуралістичним пріоритетним напрямком**.

Реалізація цих завдань буде відбуватись такими **шляхами**, а саме:

- Використання інноваційних технологій;
- Взаємодія з батьками;
- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця;
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти;
- Здійснення моніторингу якості надання освітніх послуг.

У відповідності до змістовних ліній Базового компоненту дошкільної освіти, основних завдань освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» та

пріоритетного напрямку (еколого-натуралістичний) закладу основною формою організованої навчальної діяльності дітей дошкільного віку є - заняття, з різних розділів програми.

Оскільки в дошкільному підрозділі 1 різновікова група, то планування тривалості занять проводиться в залежності від наповнення дітей відповідного віку. Визначаючи обсяг рухової активності дітей, враховується стан їхнього здоров'я та психофізіологічні особливості.

Тривалість одного заняття у різновікових підгрупах :

- від 3 до 4 років – не більше 15 хвилин
- від 4 до 5 років – 20 хвилин;
- від 5 до 6 років – 25 хвилин.

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня у першій молодшій та середній підгрупах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилинки. Тривалість перерв між заняттями становить відповідно до вимог не менше 10 хвилин.

Заняття, які потребують підвищеної пізнавальної активності, проводяться переважно в першу половину дня та у дні з високою працездатністю (вівторок, середа), поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури. Такі заняття поєднуються та чергуються із заняттями з музичного виховання та фізкультури. Допускається проведення занять у другу половину дня (образотворча діяльність, фізкультура тощо).

Максимально допустима кількість занять у першій половині дня у першій молодшій та різновіковій групах не перевищує двох, у старшій – трьох організованих навчальних занять. У середині та наприкінці занять, що потребують високого інтелектуального напруження чи статичної пози дітей, проводяться фізкультурні хвилинки. Щоденно заплановано проведення одного інтегрованого заняття для закріплення набутих дітьми знань і вмінь у різних видах їх діяльності протягом дня.

З метою забезпечення наступності з початковою ланкою освіти поширеним типом занять у поточному навчальному році будуть інтегровані заняття у рамках блочно-тематичної організації освітнього процесу. Види інтегрованих занять:

- соціально-природознавчої тематики;
- логіко-математичних завдань;
- з пріоритетом інтелектуально-мовленнєвих завдань;
- з пріоритетом заняття художнього циклу.

Заняття з фізичної культури й музичного виховання інтеграції не підлягають. Виконання домашніх завдань від дітей педагогами закладу дошкільної освіти не вимагається.

Фізкультурні та музичні заняття проводяться два рази на тиждень відповідно до Листів МОН № 1/9-454 від 02.09.2016 року «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах», № 1/9-456 від 02.09.2016 року «Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах». Оскільки в закладі освіти відсутні інструктор з фізичної культури та музичний керівник, то заняття проводять вихователі. Форма та місце проведення занять визначається педагогом залежно від поставленої мети, сезону, погодних умов та інших факторів.

Вихователь дошкільного підрозділу активно впроваджує в свою педагогічну практику **інтерактивні форми та методи навчання**. Роботу з цього питання регламентує план роботи, який реалізує завдання плану роботи закладу на 2024-2025 н.р.

з питання вивчення та впровадження інноваційних методик та технологій в роботу з дітьми. У цьому навчальному році заклад буде працювати над вивченням та впровадженням таких інноваційних методик та технологій:

- «Логічні блоки З.Дьєнеша» - Масло Л.В., Цокур Т.В., Харченко Т.В., Зуза А.В.;
- «Кольорові палички Дж. Кюїзенера» - Лаврушко Т.О., Панченко Л.М.;
- «Казкові лабіринти гри» В.Воскобовича - Шевченко Н.І., Міщенко Р.О.;
- «Мнемотехніка» Г.Чепурного.

Головне завдання дошкільного підрозділу у роботі з батькам - підвищення педагогічної освіти батьків шляхом організації та проведення інформаційно – педагогічних заходів, як одного із принципово важливих чинників успішного розвитку та виховання дітей дошкільного віку.

Основна робота з батьками закладу проводить через використання інноваційних форм роботи таких, як: **«Школа молодих батьків»**, **«Клуб сімейного дозвілля»**, **консультативний пункт «Допоможемо завтрашньому школяреві»**. Кожен захід має свій план, положення (за необхідністю), напрями діяльності, постійних слухачів та учасників.

В закладі освіти використовуються і інші інтерактивні форми роботи з батьками такі, як:

- **Спільні акції з батьками та дітьми** «День добрих справ», «Місячник благоустрою», «День довкілля».
- **Випуск сімейних газет** «Ми любимо спорт», «Буду я природі другом», «Вихідний день нашої сім'ї».
- **Виставки фоторобіт виконаних дітьми та їх батьками** «Маскарадний костюм», «Дизайн дитячої кімнати», «Віконечко в природу».
- **Дні відкритих дверей.**

3.4.Організація життєдіяльності дітей відповідно до режимних моментів кожної вікової групи.

Режим дня встановлено відповідно до Санітарного регламенту, Базового компоненту дошкільної освіти, програми від 2 до 7 років «Дитина» (в новій редакції) та режиму роботи дошкільного підрозділу. Режим дня наявний у вестибюлі закладу освіти, у вільному доступі для батьків.

Орієнтовний розподіл часу на процеси життєдіяльності дітей

Режимні моменти, процеси	Орієнтовний розподіл часу
	Різнювікова група (від трьох до шести років)
Зустріч дітей, огляд, ігри, індивідуальне спілкування, гімнастика	08.00-8.30
Ранкова гімнастика	8.30-8.40
Підготовка до сніданку. Сніданок	8.40-9.00
Підготовка до занять	9.00-9.10
I заняття: - старша група	9.10-9.40
Перерва	9.40-9.50
II заняття: - старша група - середня група - молодша група	9.50-10.20
	9.50-10.15
	9.50-10.05
Перерва	10.20-10.30

ІІІ заняття: - старша група - середня група - молодша група	10.30-11.00
	10.30-11.55
	10.30-11.45
Підготовка до прогулянки, прогулянка, індивідуальні заняття, самостійна діяльність дітей (за власним вибором)	11.00-12.20
Поступове повернення з прогулянки	12.20-12.30
Підготовка до обіду. Обід	12.30-13.00
Підготовка до сну. Сон	13.00-15.00
Поступовий (в міру пробудження дітей), гімнастика пробудження, загартувальні процедури, підйом, оздоровчі процедури	15.00-15.15
Підготовка до полуденка, полуденок	15.15-15.35
Ігри, самостійна діяльність (за власним вибором), заняття індивідуальні та у підгрупах, фронтальні та підгрупові заняття, СХД, СПД, театралізована діяльність	15.35-16.00
Підготовка до прогулянки, прогулянка, ігрова діяльність, індивідуальна робота. Повернення дітей додому	16.00-17.00
Заняття психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг	Згідно затвердженого графіку

Розділ IV.

Опис та інструменти внутрішнього забезпечення якості освіти

4.1. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада Лозуватського ліцею формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності. Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку дошкільного підрозділу; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності. До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею.
- Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі та оцінка їх динаміки.

- Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
- Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Орієнтовні напрями, показники, методи збори інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації	Термін проведення
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (спортивного, музичного залів, груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження	
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження	
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації	
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації	
	Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження, вивчення документації	
Освітня діяльність	Якість планування в дошкільному підрозділі	Вивчення документації	
	Діяльність керівника	Опитування, вивчення документації	
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації	
	Організація та здійснення освітнього процесу в дошкільному підрозділі	Спостереження вивчення документації	
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження оцінка, вивчення документації	
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації	
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації	

	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації	
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями дошкільнят вимог БКДО за освітніми лініями	Спостереження	

Основні показники забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею

Основними показниками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в дошкільному підрозділі визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних вихователі дотримуються принципів академічної доброчесності, утому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Очікувані результати щодо реалізації систем внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у дошкільному підрозділі Лозуватського ліцею.
2. Підвищення якості освіти у дошкільному підрозділі на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до дошкільного підрозділу Лозуватського ліцею серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

4.2. Аналіз кадрового забезпечення

Дошкільний підрозділ повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом.

Загальна кількість працівників складає 4 особи, з них - 2 педагогічні працівники, та 2 особи обслуговуючого персоналу.

Якісний та кількісний склад педагогічних працівників

Педагогічна посада	Освіта			Категорія				П е д · з в а н н я	С т а ж п е д а г о гі ч н о ї ді я ль н ос ті
	не п ов на в и щ а ос ві та	Ба ка ла в р с ь к и й рі ве н ь в и щ о ї ос ві ти	Ма гі стер сь к и й Рі ве н ь в и щ о ї ос ві ти	С пе ці а лі ст в и щ о ї ка те го рі ї	С пе ці а лі ст І ка те го рі ї	С пе ці а лі ст П ка те го рі ї	С пе ці а лі ст		
Вихователь		1				1			4
Асистент вихователя		1			1				36
Всього		2			1	1			

№ з/п	Прізвище, ім'я по-батькові	Посада	Освіта	Місячне навантаження	Кваліфікаційна категорія	Педагогічне звання
1	Снісар Наталія Олександрівна	вихователь	Вища	1,5 т. ст.	Спеціаліст II категорії	-
2	Волошин Валентина Олексіївна	Асистент вихователя	Вища	1 т.ст.	Спеціаліст I категорії	-

4.3. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Приміщення дошкільного підрозділу розміщені на першому поверсі ліцею. Музичний зал відсутній в дошкільному підрозділі, тому заняття з музичного мистецтва проходять в спортивному залі. Для проведення занять музики в закладі освіти наявна 1 акустична стереосистема, працює точка доступу до проводового Інтернету і WI-FI, є

ноутбук, музична портативна колонка. Для задоволення потреб художньо-естетичного спрямування є костюми для свят та музичних ігор-драматизацій.

Спортивний зал використовується для проведення фізкультурної та спортивної роботи з дітьми: ранкова гімнастика, фізкультурні заняття, фізкультурні та спортивні розваги і свята.

Згідно типового проекту будівлі до складу групових приміщень входять приймальна кімната (хол) з індивідуальними шафами для одягу дітей та полицями для взуття; ігрові кімнати з набором меблів, центрами дослідницької діяльності, ігровими та іншими центрами; спальня та санітарно-побутові приміщення. Всі приміщення відповідають санітарним, педагогічним, естетичним вимогам. Вони обладнані меблями відповідно зросту дітей, сантехнікою, а також наочно-дидактичними посібниками, художньою літературою, частково спортивним обладнанням, іграшками тощо.

На початок навчального року комісією Лозуватського ліцею проводяться випробування і перевірка на надійність встановлення та закріплення елементів ігрового майданчика, та спортивної зали на надійність встановлення та закріплення спортивного інвентарю і нестандартного обладнання, що оформлено відповідними актами. Комісією встановлено, що все обладнання майданчика надійно закріплено і придатне для використання в освітньому процесі за умови дотримання правил безпеки життєдіяльності під час проведення прогулянок. Педагогічний персонал дошкільного підрозділу ознайомлений з правилами безпеки життєдіяльності та інструкціями з безпеки під час проведення прогулянок та занять з фізичної культури.

При оформленні приміщень педагогами враховано вимоги відповідності предметно-розвивального середовища віковим особливостям вихованців. Змістовне та естетичне оформлення групової та навчальної кімнат, спальних кімнат, роздягальні є однією із складових розвитку естетичних почуттів, естетичних оцінок та естетичного ставлення дитини до оточуючого.

В кольоровій гаммі приміщень для дітей дошкільного віку використані теплі та спокійні тони. Цікаві конструкції дитячих меблів в ігрових, навчальних та природничих осередках створюють єдиний ансамбль, який органічно вписується в загальний стиль оформлення закладу в цілому.

Створюючи розвивальний простір у дошкільному закладі, дотримуємось Інструктивно-методичних рекомендацій МОН України «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти», зокрема таких, як: безпечність, урахування закономірностей розвитку дітей, раціональність, динамічність, активність, комфортність кожної дитини, позитивне емоційне навантаження.

В дошкільному підрозділі **освітньо – розвивальне середовище** в групових кімнатах організовано таким чином:

<i>Назва центру</i>	<i>Куточки, що входять в центр</i>	<i>Наявність куточків у групах</i>
		<i>Різнювікова група</i>
	Куточок природи	+
	Куточок українознавства	+
<i>Мовленєвий</i>	Міні-бібліотеки	+
	Куточок театралізованої діяльності	+
	Куточок безпеки життєдіяльності	+
<i>Художньо-естетичний</i>	Куточок СХД	+
	Куточок музичної творчості	+

<i>Ігровий</i>	Куточок настільно-друкованих ігор	+
	Куточок будівельно-конструктивних ігор	+
	Куточок сюжетно-рольових ігор	+
	Куточок ряження	+

Вся методична робота в дошкільному підрозділі підпорядкована систематичному плану роботи, який складається на основі аналізу за минулий навчальний рік, комплексного вивчення результатів, здобутків, педагогічних знахідок.

Види і форми планування освітнього процесу в закладі дошкільної освіти обговорюються та схвалюються педрадою на початку навчального року. При плануванні роботи закладу дошкільної освіти керуємося принципом актуальності, науковості, наступності, перспективності, системності, які забезпечують відповідність змісту планів досягненням психолого-педагогічної науки та позитивного педагогічного досвіду, орієнтацію змісту плану на потреби сьогодення та забезпечення якості розвитку, на реалізацію сучасного особистісно-орієнтованого підходу до дітей, який передбачає формування у дитини здібностей і бажання усвідомлювати себе як особистість. Ці домінуючі ідеї обговорюються на педагогічних радах, педагогічних читаннях, під час індивідуальних і групових консультацій. На їх основі здійснюється корекція педагогічного стилю роботи вихователів. Професійному зростанню педагогічних працівників закладу сприяють курси підвищення кваліфікації при ЧОПОПП, методоб'єднань, самоосвіта.

В закладі освіти створені умови для підвищення професійного рівня та формування компетентності педагогів. Вдало поєднанні колективні, групові та індивідуальні форми методичної роботи сприяють ефективному росту фахової майстерності педагогів. Вихователі дошкільного підрозділу входять до складу МО вчителів початкових класів. Найголовнішою формою роботи з педагогічними кадрами в закладі освіти є педагогічна рада, яка керується у своїй діяльності Законами України "Про освіту", "Про дошкільну освіту", "Положенням про дошкільний навчальний заклад", Статутом. Орієнтуючись на вимоги сьогодення, в зв'язку з модернізацією дошкільної галузі, враховуючи необхідність використання інтерактивних методів роботи з педагогічними кадрами, засідання педагогічної ради намагаємося організовувати нетрадиційно, здебільшого це ділові ігри, тренінги, жваві диспути, анкетування, презентації проектів.

4.5. Система визначення якості освітньої діяльності в закладі

Для визначення якості освітньої діяльності в закладі, стану організації освітнього процесу в закладі освіти, вивчення стану реалізації завдань Базового компонента дошкільної освіти в закладі, отримання оперативної інформації про реальний стан, систематично проводиться **моніторинг рівня професійної компетентності педагогів та контроль якості освітнього процесу**.

Мета моніторингу - виявлення ступеня відповідності результатів діяльності дошкільного підрозділу стандартам і вимогам дошкільної освіти.

Завдання моніторингу :

- безперервно спостерігати за динамікою розвитку дошкільного підрозділу, своєчасно виявляти зміни і ті фактори, які викликають ці зміни;
- здійснювати тактичне і стратегічне прогнозування розвитку найважливіших процесів у дошкільному підрозділі;
- підвищувати мотивацію співробітників в галузі забезпечення якості освітніх послуг;
- залучати батьківську громадськість в процес поліпшення якості освіти закладу освіти.

Моніторинг рівня професійної компетентності педагогів.

№	Заходи	Мета	Термін виконання
1.	Педагогічна діагностика (обстеження) особливості розвитку дітей	Вивчення рівня розвитку дітей за освітніми лініями	Щоквартально
		Відстеження результатів освітньої роботи для дітей низького і нижче середнього рівня розвитку	січень (у разі необхідності)
		Виявлення рівня реалізації завдань програми	II половина квітня
		Визначення рівня шкільної зрілості в старшій групі	
2.	Проведення підсумкових занять, індивідуальних бесід з дошкільниками	Визначення рівня розвитку дітей, їх обізнаності, визначення проміжних результатів.	1 раз на квартал
3.	Аналіз планів освітньої роботи з дітьми	Виявлення стану виконання державних вимог дошкільної освіти	Щотижнево
4.	Анкетування, тестування педагогів, батьків	Отримання різноманітного емпіричного матеріалу про необхідні аспекти діяльності педагогів, батьків	За потребою, протягом року
5.	Педагогічна діагностика професійної діяльності педагогів.	Визначення рівня професійної компетентності педагогів	Вересень, Квітень
6.	Моніторинг стану здоров'я дітей	Визначення груп здоров'я за підсумками поглибленого медичного огляду	Вересень, квітень
7.	Моніторинг стану захворюваності дітей та відвідування дошкільного підрозділу	Визначення індексу здоров'я дошкільників	1 раз на місяць, 1 раз на квартал
8.	Моніторинг фізичного розвитку дітей	Виявлення ефективності розвитку фізичних якостей дітей	Вересень, квітень
9.	Педагогічний аналіз діяльності дошкільного підрозділу за навчальний рік	Виявлення недоліків та прогнозування вирішення проблем	травень, серпень

ТЕМАТИЧНЕ ВИВЧЕННЯ СТАНУ ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

№	Зміст та форми роботи	Вид контролю	Форма підведення підсумків	Термін проведення	Відповідальні
1	1. Про пріоритетні завдання колективу на 2025/2026 навчальний рік. Знайомство, обговорення та схвалення річного плану роботи	Комплексне вивчення	Педрада	Серпень 2025 р.	Заступник директора з НВР

	2.Про організаційні питання початку нового навчального року: - готовність групи до нового навчального року				
2	Про стан роботи з національно-патріотичного виховання дошкільників засобами народознавства	Тематичне вивчення	Наказ	Жовтень	Заступник директора з НВР
3	Про модернізацію системи фізичного виховання через різні форми рухової активності та впровадження в освітній процес здоров'язбережувальних технологій	Тематичне вивчення	Наказ	Квітень	Заступник директора з НВР

Вибірковий контроль

№	Зміст та форми роботи	Термін виконання	Форма відображення	Відповідальні
1	Стан календарно-перспективного планування освітнього процесу.	щомісячно	інформація до відома	ЗНВР
2	Рівень проведення фізкультурних та музичних свят і розваг.	щомісячно	інформація до відома	ЗНВР
3	Аналіз дитячих робіт з образотворчої діяльності. Збереження дитячих робіт.	1р\квартал	інформація до відома	ЗНВР
4	Зміцнення матеріально-технічної бази та розвивальних осередків.	1р\квартал	інформація до відома	ЗНВР
5	Рівень навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в дошкільному підрозділі	1р\квартал	інформація до відома	ЗНВР

Оперативний контроль

	Зміст та форми роботи	Термін виконання	Форма відображення	Відповідальні

	Готовність дошкільного підрозділу до нового навчального року. Створення навчально-матеріальної бази для забезпечення життєдіяльності дітей в нових умовах.	серпень	Інформація, акт	комісія
	Підготовка педагогів до робочого дня	Щоденно	Діловий щоденник аналізу освітньо-виховного процесу.	Заступник директора з НВР
	Сформованість культурно-гігієнічних навичок дітей.	Жовтень лютий травень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	Організація роботи з охорони життя та здоров'я дітей. Дотримання режиму: -прогулянок - денного сну	вересень грудень березень вересень січень квітень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- денного сну		інформація до відома	вихователі
	- споживання їжі	щомісячно	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- провітрювання	вересень листопад лютий	інформація до відома	Вихователі, помічник вихователя
	- санітарно-гігієнічного режиму	щомісячно	інформація до відома	Вихователі, помічник вихователя
	Медико-педагогічний контроль за заняттями з фізкультури	вересень травень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	Організація освітньої діяльності. Проведення та зміст: - ранкового прийому дітей	вересень грудень березень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- ранкової гімнастики	вересень листопад лютий	інформація до відома	вихователі
	- занять	жовтень грудень лютий квітень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- прогулянок	вересень грудень березень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі

	- рухливих ігор	жовтень січень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- спостережень у природі	листопад квітень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- трудової діяльності	жовтень березень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- індивідуальної роботи з дітьми	жовтень березень	інформація до відома	ЗНВР, вихователі
	- взаємодії з батьками вихованців	жовтень січень квітень	Інформація до відома	ЗНВР, вихователі

Порівняльний контроль

№	Зміст та форми роботи	Термін виконання	Форма відображення	Відповідальні
1	Якість обстеження звуковимови дітей	вересень, грудень, квітень	Діловий щоденник аналізу освітньо-виховного процесу.	Заступник директора з НВР
2	Моніторинг рівня сформованості компетентності дошкільників відповідно до Освітньої програми для дітей від 2 до 6 (7) років «Дитина» та для середніх та старших груп відповідно до програми «Дитина»	Вересень, січень, травень		Заступник директора з НВР

Для успішного здійснення педагогічної діяльності вихователь повинен володіти знаннями з дошкільної педагогіки, дитячої психології, індивідуальних психологічних характеристик, вікової фізіології, дошкільної педіатрії та гігієни, правил охорони життя і зміцнення здоров'я дітей. Одночасно йому необхідно володіти відомостями, які на загальнотеоретичному рівні розкривають мету, завдання, принципи, зміст виховання і навчання дітей, а також оптимальні умови, форми, методи і засоби здійснення освітньо-виховного процесу, організації ігор, інтелектуальної та фізичної праці, художньої творчості, облаштування простору життєдіяльності. До того ж педагоги мають систематично вивчати нові, ефективні форми і методи роботи з дошкільниками. Ці знання є основою необхідних у його діяльності, тому для вихователів систематично організовуються умови для розвитку творчості педагогів.

2. Організуються **курси підвищення їхньої професійної майстерності** та компетентності.

За перспективним планом курсової перепідготовки та атестації педагогічних працівників у 2025-2026 н.р. 1 працівник (асистент вихователя) дошкільного підрозділу у вересні проходитиме курсову підготовку.

4.6. Система моніторингу якості надання освітніх послуг

Моніторинг розвитку старших дошкільників здійснюється на виконання статті 22 Закону України «Про дошкільну освіту» про обов'язкове виконання закладами дошкільної освіти державних вимог до рівня розвиненості та вихованості дитини дошкільного віку, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, листа Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі» та процесу відповідно до листа МОН України від 03.07.2009 р. №1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах»

Розробляючи моніторингову процедуру та добираючи засоби моніторингу, педагоги дошкільного підрозділу враховують економічність та надійність методик, їх відповідність віковим особливостям дітей і можливість зручного застосування в освітньому процесі. Практика свідчить, що основними методами, що дають змогу виявити ступінь реалізації програмових завдань та оцінити рівень компетентності дітей, є:

- спостереження за дітьми;
- вивчення результатів продуктивної діяльності дітей;
- проведення— нескладних експериментів у вигляді доручень кожній окремій дитині;
- дидактичні ігри бесіди.

Одним з найефективніших методів моніторингу є регулярні спостереження, які дають змогу доволі об'єктивно оцінити досягнення кожної дитини, властиві її віку, зокрема формування певних розумових дій, а також рівень її компетентності у всіх видах діяльності. Якщо основна мета щоденної освітньої діяльності педагога— розвивати кожну дитину, допомагати їй знаходити правильні рішення, виховувати, то мета моніторингу— одержати достовірні дані про рівень розвитку кожної дитини, сформованості в неї тих чи тих умінь і навичок.

Завдання моніторингу:

1. Виявити якість практичної реалізації завдань Базового компоненту дошкільної освіти та отримати об'єктивну інформацію про якість дошкільної освіти, а також прогнозувати її розвиток.
2. Дослідити рівень засвоєння програмового матеріалу дошкільниками відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти та освітньої програми.
3. Провести порівняльний аналіз відповідності фактичних результатів освітньої діяльності ДП прикінцевій меті - вимогам Державних стандартів дошкільної освіти та освітньої програми.
4. Визначити чинники, які сприяють покращенню виконання освітньої програми.
5. Надати рекомендації педагогам та батькам дошкільників стосовно визначення шляхів покращення якості дошкільної освіти, спираючись на результати моніторингу.

Вивчення стану якості надання освітніх послуг дітей в закладі проводиться **комплексно, тематично та вибірково.**

Оцінювання рівня сформованості компетенцій дітей проводиться вихователями, за участі заступника директора з навчально-виховної роботи, практичного психолога, двічі на рік:

- перше оцінювання - у вересні
- друге оцінювання - у травні.

Діагностування звукової вимови дітей у групах проводиться також вихователями двічі на рік:

- перше - у вересні,
- друге - у січні.

Отже, з метою цілісного уявлення про рівень розвиненості та вихованості дітей дошкільного віку, моніторингу якості освітнього процесу в різновіковій групі (діти старшого віку) дошкільного підрозділу у жовтні 2024 року та травні 2025 року педагогами буде проведене оцінювання рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку.

Діагностування проводиться за освітніми лініями Базового компонента дошкільної освіти. Опитувальники та тестові завдання для діагностування дошкільників розроблено на основі методичного посібника «Моніторинг досягнень дітей дошкільного віку згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти» / за заг. ред. Т.В. Киричук, О.М. Кулик, Н.М. Шаповал. – Тернопіль: Мандрівець, 2016 р. Кожна освітня лінія Базового компонента умовно оцінюється в одиницю. В цілому усі сім ліній мають умовну вагу – 7. Підрахунок здійснюється за аналогом кваліметричного підходу до організації освітнього моніторингу оцінювання якісних показників за методикою доктора педагогічних наук Єльникової Г. В.

Графік моніторингу досягнення вихованцями результатів компетентностей в дошкільному підрозділі

Назва вікової групи	Форма дослідження	Інструментарій
(діти віком від 3 до 4 років)	Педагогічна діагностика: моніторинг	– дидактичні ігри та вправи; – розвивальні ігри ; – вивчення листків здоров'я кожної дитини; – анкетування (опитування) батьків; – аналіз мовлення батьків і рідних дитини; – міні-заняття з окремими дітьми; – спостереження за дітьми(безпосередні,опосередковані);
(діти віком від 4 до 5 років)	Педагогічна діагностика, моніторинг:	– контрольні та підсумкові заняття; – міні-заняття з окремими дітьми; – спостереження за дітьми (безпосередні,опосередковані) – бесіда з дітьми (як допоміжний метод); – вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); – контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних розділів програми (нульові зрізи - у вересні, контрольні зрізи - у грудні-січні, підсумкові зрізи - у квітні-травні)
(діти віком від 5 до 6 років)	Педагогічна діагностика, моніторинг:	– контрольні та підсумкові заняття; – міні-заняття з окремими дітьми; – спостереження за дітьми (безпосередні,опосередковані) – бесіда з дітьми (як допоміжний метод); – вивчення продуктів праці дошкільнят (малювання, ліплення, аплікації, конструювання, художньої праці, мовленнєвої творчості тощо); – контрольні зрізи рівнів знань та умінь дітей з різних розділів програми (нульові зрізи - у вересні, контрольні зрізи - у грудні-січні, підсумкові зрізи - у квітні-травні);

Початкова школа. І ступінь. 1-2 класи (І цикл навчання).

1-2 класи працюють за освітньою програмою початкової освіти, цикл 1 (1-2 класи), розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна (наказ МОН №743 від 12.08.2022 року).

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Відповідно до визначених у Державному стандарті цілей початкової освіти, Програму розроблено з **метою** нормативного забезпечення гармонійного розвитку та виховання особистості дитини для застосування набутого досвіду в навчальних і життєвих ситуаціях та закладання основ її особистісного зростання на наступному рівні освіти.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Відповідно до мети визначено стратегічні **завдання**, на виконання яких спрямовано Програму:

- становлення особистості дитини, її духовний, психічний, соціальний, фізичний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей;
- морально-етичне, громадянське, патріотичне, естетичне, трудове, екологічне виховання дитини;
- формування цілісного наукового образу світу;
- формування позитивного емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, родини, громади, школи й навчання;
- психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного життя;
- формування ключових і предметних компетентностей;
- формування культури міжособистісної взаємодії у різних формах і видах діяльності;
- формування здатності до самовираження, зміни власної поведінки відповідно до потреб стійкого розвитку (соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної) у різних життєвих ситуаціях.

Мету й стратегічні завдання конкретизовано у пояснювальних записках до предметів вивчення, з урахуванням потенціалу реалізації засобами кожного з них.

Програму розроблено на певних принципах і підходах. Зокрема, на принципах гуманізації (який є системоутворювальним), прогностичності, розвитку, цілісності; на таких підходах, як особистісний, діяльнісний, компетентнісний, інтегрований, системний. Тож, Програма закладає основи для побудови освітнього процесу як системи на засадах гуманної педагогіки, із особистісною орієнтацією навчання, а відповідно й інтегрованим підходом до структурування його змісту, діяльнісним – до організації та компетентнісним – до визначення освітніх результатів.

Побудову освітнього процесу як системи уможливорює врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Особистісній орієнтації навчання сприятиме урахування у Програмі вікових і психологічних особливостей учнів 6-8 років (зокрема цілісності сприймання світу й процесів пізнання, провідних стилів навчальної діяльності, соціальної активності), що простежується у доступності й відповідності їхнім інтересам та запитам змісті.

Інтегрований підхід у Програмі є дидактичним інструментом урахування вікових особливостей учнів 6-8 років і відкриває можливості для презентації змісту зі встановленням як внутрішньо- і міжпредметних зв'язків, так і інтегрованих предметів. Інтегрований підхід до побудови Програми простежується на міжпредметному рівні завдяки синхронізації термінологічного поля усіх навчальних програм та приведення мови програм до тієї, якою мають послуговуватись учителі та учні в кожному класі, підходів до структурування програм кожного предмета (побудовані концентрично). Це дозволило запобігти його дублюванню у різних предметах вивчення, неузгодженості термінологічного поля та створити умови для підвищення пізнавального інтересу учнів.

Побудова програми на діяльнісних засадах сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти. Водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій учнів, як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знаннєвих орієнтирів навчання на діяльнісні простежуються й в орієнтовній тематиці досліджень, практичних робіт, навчальних проєктів.

Відповідно до Закону України «Про освіту» (п. 1 ст. 32) Програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою;
- перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;
- загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання;
- форми організації освітнього процесу;
- опис та інструменти системи внутрішньо шкільного забезпечення якості освіти;
- вимоги до закладів загальної середньої освіти, які обиратимуть Програму.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою.

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти, які працюватимуть за Програмою, здійснюється на безконкурсній основі. До 1 класу вступають діти, яким станом на 1 вересня виповнилось 6-7 років. До 2 класу (у разі переходу дитини з одного закладу загальної середньої освіти, де навчання було організовано за іншою освітньою програмою, до того закладу освіти, який реалізовує Програму) зараховують тих, хто завершив навчання у 1 класі за будь-якою чинною освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти. Показники розвитку дитини, які визначають її готовність до систематичного навчання у школі, окреслено в освітній програмі «Окрилення» (Лист МОН України №1/11-847 від 02.02.2017), яку розроблено з метою реалізації системного підходу, зокрема, перспективності і наступності дошкільної та початкової освіти.

Перелік освітніх компонентів та їх логічна послідовність.

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти в Програмі покладено визначені Державним стандартом початкової освіти освітні галузі. Водночас, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів, структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним. Зважаючи на зазначене та з огляду на окреслені цілі та завдання у Програмі визначено шість предметів вивчення. Зокрема, освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і зов'язбережувальна» реалізуються через інтегрований предмет *всесвіт*. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

Освітня галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети *українська мова* (мова навчання), *англійська мова* (мова вивчення).

Освітня галузь «Математична» реалізується через інтегрований предмет *математика*, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логіко-математичним стилем.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом *фізична культура*. З метою оптимізації навчального навантаження учнів у Програмі передбачено варіативність його викладання з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору

пропонуються концентри «Плавання» і «Хореографія – мистецтво рухів». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. За наявності в закладі загальної середньої освіти відповідних умов, предмет *фізична культура* у розкладі занять має бути останнім.

Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична» реалізуються через інтегрований предмет *арт-технології та інформатика* (ІКТ), який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за конценраами «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво», а з другого класу концентр «Інформатика». У програмі передбачено варіативність викладання предмета з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються концентри-модулі «Мистецтво слова», «Театральне мистецтво», «Хореографія – мистецтво танцю». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. Будь-які модулі можуть викладати вчителі, які є фахівцями з предметів мистецького циклу та інформатики.

Зважаючи на мету, принципи й підходи її побудови у Програмі визначено **вимоги** до результатів навчання в 1 і 2 класах першого циклу початкової освіти за кожним предметом вивчення. Зокрема, показники розвитку дитини, виражені в навчальних діях, і відповідний зміст розвитку здобувачів освіти засобами предмета вивчення. Визначені показники є складниками як предметних, так і ключових компетентностей, передбачених Законом України «Про освіту» та рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту ради (ЄС) від 17 січня 2018 р. (Оновлена редакція ключових компетентностей для навчання впродовж життя).

Відповідно до розпорядження Шполянської міської ради ОТГ від 07.02.2025 р. №29-р «Про набір дітей до 1-х класів закладів загальної середньої освіти Шполянської міської територіальної громади на 2025/2026 навчальний рік» набір до 1 класу на 2025-2026 н.р не здійснено.

Освітня програма 3-4 класу

3-4 класи працюють за освітньою програмою початкової освіти, цикл 2 (3-4 класи), розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна (наказ МОН №743 від 12.08.2022 року).

Типова освітня програма початкової освіти (далі типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом початкової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Типова освітня програма визначає: - загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти, подані в рамках освітніх галузей; - перелік та пропонований зміст освітніх галузей, укладений за змістовими лініями; - орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення; - рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти; - вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін визначено у типовому навчальному плані, що пропонує інтегровано-предметний підхід до організації освітнього процесу). Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах. Перелік та пропонований зміст освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: Мовно-літературна, зокрема: Рідномовна освіта (українська мова та література; мови та літератури корінних народів та національних меншин) (МОВ1) Іншомовна освіта (ІНО) Математична (МАО) Природнича (ПРО) Технологічна (ТЕО) Інформатична (ІФО) Соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО) Громадянська та історична (ГІО) Мистецька (МІО) Фізкультурна (ФІО) 1 У дужках подано скорочене позначення кожної галузі. 2 Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті початкової освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної галузі. Очікувані результати навчання здобувачів освіти подано за змістовими лініями і співвіднесено за допомогою індексів² з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом початкової освіти. Змістові лінії кожної освітньої галузі в межах циклу реалізуються паралельно та розкриваються через «Пропонований зміст», який окреслює можливий навчальний матеріал, на підставі якого будуть реалізовані очікувані результати навчання та відповідні обов'язкові результати навчання. Оскільки Типова освітня програма ґрунтується на компетентнісному підході, теми / тези рубрики «Пропонований зміст» не передбачають

запам'ятовування учнями визначень термінів і понять, а активне конструювання знань, розвиток умінь та формування уявлень через досвід практичної діяльності. Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми – кооперативне навчання, дослідницькі, інформаційні, мистецькі проекти; сюжетно-рольові ігри, ситуаційні вправи, екскурсії, дитяче волонтерство тощо. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, із шести років. Діти, яким 1-го вересня виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку. Заклад початкової освіти формує власну освітню програму на основі типової освітньої програми або безпосередньо на основі Державного стандарту початкової освіти. Освітня програма закладу початкової освіти має передбачати досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, через реалізацію окреслених у цьому документі очікуваних результатів навчання. Освітня програма закладу початкової освіти передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом початкової освіти. Вона містить: вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; навчальний план закладу освіти, який визначає загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між галузями знань та навчальними предметами за роками навчання, послідовність їх вивчення; опис очікуваних результатів навчання учнів; перелік навчальних програм із предметів, що вивчаються за інваріантним і варіативним складниками; форми організації освітнього процесу; інструментарій для формуального та підсумкового оцінювання; інші освітні компоненти (за вибором закладу освіти). Освітня програма закладу початкової освіти, створена на основі типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його керівник. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору здобувачів освіти, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами. Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності – на веб-сайті його засновника). Форми оцінювання здобувачів початкової освіти. Навчальні досягнення учнів у 3–4-му класах підлягають формуальному та підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Формувальне оцінювання має на меті: відстежувати навчальний поступ учнів; вибудовувати індивідуальну траєкторію розвитку дитини; діагностувати досягнення на кожному з етапів навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати реалізацію освітньої програми та Державного стандарту початкової освіти, ухвалювати рішення щодо корегування навчальної програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; запобігати побоюванням дитини помилитися; плекати впевненість у власних можливостях і здібностях. Орієнтирами для оцінювання навчальних досягнень учнів (формуального і підсумкового) є окреслені в цьому документі очікувані результати навчання, об'єднані за галузями та проіндексовані відповідно до обов'язкових результатів навчання Державного стандарту початкової освіти. Очікувані результати навчання слід використовувати для: встановлення цілей уроку, окремих видів діяльності учнів, вправ тощо; постійного спостереження за навчальним поступом учня/учениці з боку вчителів, батьків і самих учнів; поточного, зокрема й формуального, оцінювання; підсумкового оцінювання (для другого циклу навчання). На основі поданих нижче очікуваних результатів навчання вчитель/ учителька може формулювати індивідуальні результати навчання учня/учениці відповідно до опанування ним/нею конкретного вміння (напр., намагається визначати ключові слова, визначає ключові слова, впевнено визначає ключові слова тощо), таким чином відстежуючи поступ учня за конкретний проміжок часу (напр., за два місяці). Спостереження за навчальним поступом учнів та оцінювання цього поступу розпочинається з перших днів навчання дитини у школі і триває постійно. Невід'ємною частиною цього процесу є формування здатності учнів самостійно оцінювати свій поступ.

Освітня програма 5-8 класів

Типова освітня програма для 5-8 класів Лозуватського ліцею (далі – Типова освітня програма) застосовується як для закладу загальної середньої освіти з українською мовою навчання. Типова освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 (наказ МОН від 19.02.2021 №235)

Освітня програма визначає:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою
- базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі
- базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладів освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Для реалізації мети повної загальної середньої освіти, а також належної організації освітнього процесу кожен заклад освіти розробляє та використовує в освітній діяльності освітню програму. Вона може бути розроблена окремо для кожного рівня (циклу) повної загальної середньої освіти або ж бути наскрізною, розробленою для декількох рівнів освіти. Відповідне рішення приймає педагогічна рада закладу освіти.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», має: відповідати структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти; визначати (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання; містити навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами; містити перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами; опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма, згідно із частиною четвертою статті 7 Закону України «Про освіту», частиною дев'ятою статті 5 Закону України «Про повну загальну середню освіту», можуть передбачати викладання одного чи декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів) поряд із державною мовою англійською чи іншою офіційною мовою Європейського Союзу. При цьому в освітньому процесі можуть використовуватись методи та прийоми двомовної та багатомовної освіти.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти). У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-7 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 8-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладів загальної середньої освіти сформовано для: закладів з навчанням українською мовою (додаток 1).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Типові навчальні плани (додатки 3, 4) містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може збільшувати, включно до максимального показника, з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей. Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення *вибіркових освітніх компонентів*, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь. Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад загальної середньої освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу. Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу освіти не перевищує загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Освітня програма 9 класу

Освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Освітня програма базової середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено тут пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Лозуватської ліцею.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу освіти визначається нашим закладом самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості регіону, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу і відображається в навчальних планах закладів освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування;

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів Типової освітньої програми.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів "Фізична культура" та "Основи здоров'я", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 "Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти" години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.

		Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.

		Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загальнопредметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лiнiями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуваннi духовного, соціального i фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади i методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрізними темами рiзна i залежить від цілей i змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу i роботу гуртків.

Наскрізна лiнiя	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лiнii реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лiнiя освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лiнii є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;
розвитку компетентностей;
перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
корекції основних компетентностей;
комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів,

виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу базової середньої освіти передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня
(затвердженого постановою КМУ України від 30.09.2020 р. №898)**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська література
3.	Біологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Зарубіжна література
7.	Інформатика
8.	Історія України
9.	Математика
10.	Мистецтво
11.	Основи здоров'я
12.	Природознавство
13.	Трудове навчання
14.	Фізика
15.	Фізична культура
16.	Хімія
17.	Іноземні мови
18.	Основи правознавства
19.	Музичне мистецтво
20.	Образотворче мистецтво

Освітня програма 10-11 класів

Освітня програма розроблена на виконання Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, наказу МОН № 1493 від 28.11.2019.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 4; пропонований зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу.

Навчальний план для 10 класу закладу загальної середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

Лозуватський ліцей використовує другий варіант (*таблиця 2*), який містить перелік базових предметів, який включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами («Інформатика», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту.

Частину навчальних годин навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

У 2025-2026 н.р. в 10 класі вибіркові та додаткові години розподілено так:

а) Вибірково-обов'язкові:

мистецтво (є достатня база, спеціаліст)

інформатика(є достатня база, спеціаліст, Інтернет) – у 2026-2027 н. р.

б) Додаткові години:

1. Профільний предмет – англійська мова (3 год.) – є кадрове забезпечення, бажання учнів, батьків, достатня база, науково-методичне забезпечення.

2. Друга іноземна мова – німецька мова (1 год.) - є кадрове забезпечення, бажання учнів, батьків, достатня база, науково-методичне забезпечення.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних

		та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.

		Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємлівість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
 Суспільствознавство
 Мистецтво
 Математика
 Природознавство
 Технології
 Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;
 розвитку компетентностей;
 перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
 корекції основних компетентностей;
 комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти III ступеня має передбачати досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти.

Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова
2.	Українська мова
3.	Біологія і екологія
4.	Всесвітня історія
5.	Географія
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)
7.	Зарубіжна література
8.	Захист Вітчизни
9.	Інформатика
10.	Історія України
11.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)
12.	Мистецтво
13.	Правознавство
14.	Українська література
15.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Ляшенка О. І.)
16.	Фізична культура
17.	Хімія
18.	Іноземні мови

Освітня програма 11 класу розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, наказу МОН № 1493 від 28.11.2019.

Освітня програма профільної середньої освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти (далі – Державний стандарт).

Освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів;

очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в таблиці 26; пропонований зміст навчальних програм, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження учнів 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані.

Навчальними планами старшої школи передбачається реалізація освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси за вибором. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Години варіативної складової передбачаються на:

- 1) збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової;
- 2) упровадження курсів за вибором;
- 3) факультативи, індивідуальні та групові заняття.

Рішення про розподіл годин варіативної складової приймає заклад загальної середньої освіти, враховуючи профільне спрямування, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу та бажання учнів.

Якість загальної середньої освіти забезпечується через реалізацію інваріантної та варіативної складових навчального плану, які обов'язково фінансуються з відповідних бюджетів.

Варіативність змісту профільної середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу за п'ятиденним навчальним тижнем.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх форм власності.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною

		мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.

		Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний

		бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти в 11 класі – діти, які закінчили 10 клас і переведені до 11 класу.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Естетична культура

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо.

Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова

конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу.

Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу.

Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Співбесіда тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

У 2025-2026 н.р. в 11 класі вибіркові та додаткові години розподілено так:

а) Вибірково-обов'язкові:

інформатика (є достатня база, спеціаліст);

б) Додаткові години:

1. Профільний предмет – англійська мова (3 год.) – є кадрове забезпечення, бажання учнів, батьків, достатня база, науково-методичне забезпечення.

2. Друга іноземна мова – німецька мова (1 год.) - є кадрове забезпечення, бажання учнів, батьків, достатня база, науково-методичне забезпечення.

В 11 класі 2025-2026 н.р. учні 11 класу продовжують навчання за навчальним планом (профіль іноземної філології, таблиця 2).

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня
(затверджені наказом МОН від 14.07.2016 № 826)**

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	академічний рівень
1.	Астрономія	академічний рівень
2.	Біологія	академічний рівень
3.	Всесвітня історія	академічний рівень
4.	Зарубіжна література	академічний рівень
5.	Захист Вітчизни	академічний рівень
6.	Інформатика	академічний рівень
7.	Історія України	академічний рівень
8.	Математика	академічний рівень
9.	Українська література	академічний рівень
10.	Фізика	рівень стандарту
11.	Фізична культура	академічний рівень
12.	Хімія	академічний рівень
13.	Іноземна мова	профільний рівень

Освітня програма наскрізного виховання

В концепції НУШ процес виховання невіддільний від понять «освіта», «освітній процес», що включають навчання, виховання і розвиток.

Виховний процес – невід’ємна складова всього освітнього процесу і орієнтується на загальнолюдські цінності, зокрема «морально-етичні» (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, до себе, до інших людей), «соціально-політичні» (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність), направлений на плекання української ідентичності, поваги до прав людини, демократії, підтримки добрих ідей.

Виховання не виноситься в окремі «заняття» з моралі, вихованість формується через наскрізний досвід, відбувається у виховному середовищі, що створюється всім педагогічним колективом через атмосферу довіри, дружелюбності, доброзичливості, взаємодопомоги і взаємної підтримки при вирішенні труднощів.

Ключовий елемент виховання – приклад вчителя. НУШ вимагає вимірювати індивідуальні нахили і здібності кожної дитини для її ціле направлено розв’язку і профорієнтації.

Наскрізне виховання має запобігти булінгу (дискримінації, насильству, знущанням).

Відносини учасників освітнього процесу будуються на взаємоповазі, діалозі.

Наскрізне виховання будується на визнанні принципів:

- талановитість кожної дитини
- гуманізм
- дитиноцентризм
- проактивна дисципліна
- введення правил, рутин, Інструкцій, залучення здобувачів освіти до їх вироблення
- право на помилку

Результатом наскрізного виховання є розвиток наскрізних вмінь, навичок, цінностей, ключових компетентностей, способів мислення т.і.

Компоненти наскрізного виховання:

Урок, виховний, позакласний захід, проект мають ефективний план

Фізичне середовище класів, рекреацій

Шкільне подвір’я

Вулиця і сім’я

Педагоги, класні керівники – менеджери

Відносини в школі, сім’ї, колективі – турботливі і дружні

Технології впливу на розвиток особистості

Безпечні умови

Проактивний підхід до дисципліни (збереження гідності дитини, не переривання освітнього процесу, тиха і спокійна розмова з дітьми)

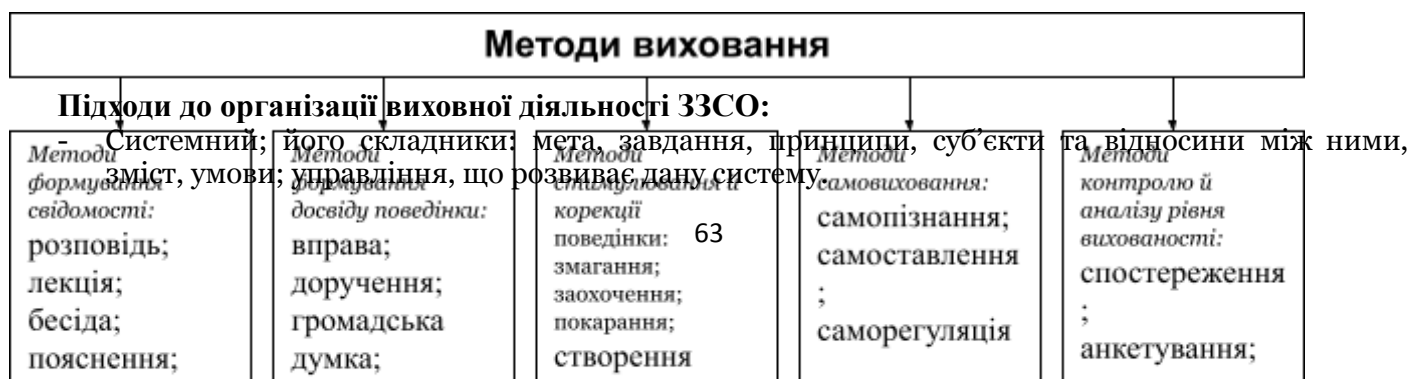
Кожен проект розпочинається з «дружнього кола», де формується задум, складається чек-лист з інструментами реалізації наскрізних вмінь та ключових компетентностей

Стимулювання ініціативи

Визначені критерії (результати)

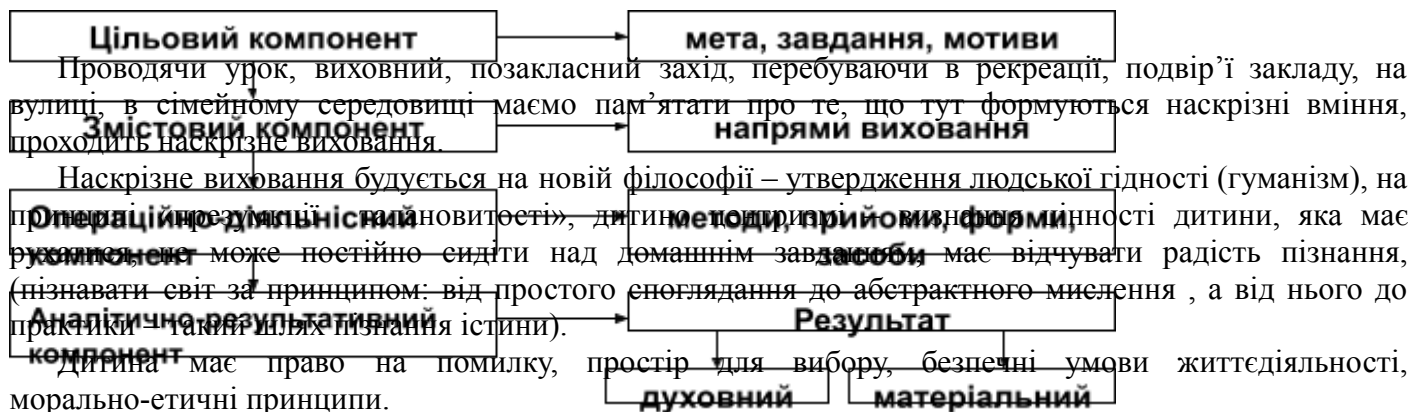
Не передача інформації, а формування навичок цінностей на практиці

Відхід від совкової педагогіки, виховної системи, що зводилася до настанов вчителя, яких учень часто не чув (безкінечні репетиції ранків, відкритих виховних годин, насильна участь в конкурсах, масовках, виконання різноманітних Програм виховання, Акцій, методичних рекомендацій, що не враховують інтереси дітей, критерій системи, гарно підготовлений звіт для вищестоящих органів (часто не об’єктивний)

- Комплексний(цілісний), що включає: спільну діяльність педагога й вихованця, що впливає на три сфери особистості: пізнавальну(знання, погляди, переконання); емоційно-вольову (почуття, бажання, емоції); дієво-практичну (вміння, навички, звички, досвід поведінки). Все це проходить через голову (ПС), серце (ЕВ), руки (ДП) дитини.
- Особистісно орієнтований підхід (вибір і цілі покладання, рефлексія, формування позитивної «Я-концепції», прийняття рішень, відповідальність, творча реалізація в професійній сфері, автономність й індивідуальність буття суб'єкта).
- Діяльнісний підхід – направлений на перетворення, в ході якого розвивається індивід, реалізовується індивідуальність, формується особистість у спільній діяльності.
- Аксіологічний підхід (ціннісний) – приводить ціннісні системи вихованців до загальнолюдських моральних принципів і відзначалися гнучкістю, усталеністю.
- Культурологічний – засвоїти культурні надбання людства, примножуючи духовну культуру, забезпечуючи єдність поколінь.
- Акмеологічний підхід (вершина) – прагнення до самовдосконалення, здійснення нових задумів.
- Рефлексивний підхід – усвідомлення власних дій, усуваючи зайве, додаючи потрібне, розуміння, що рефлексія веде до змін.
- Синергетичний підхід – нові поняття, ідеї, гіпотези породжуються не тільки новими фактами, а й різноманітними нелінійними зв'язками, обставинами, нестабільністю, а, отже, необхідно навчитися приймати обґрунтовані рішення в умовах нестабільності.

Процес наскрізного виховання в Лозуватському ліцеї має свою структуру та етапи:

Наскрізний процес виховання має здійснювати вчитель-менеджер, який створює фізичне середовище класу, вводить класні правила та рутини, визначає з дітьми цілі перебування в класі протягом дня, забезпечує вміння дотримуватись правил, дотримується алгоритму введення правил (задум правила, створення негативної ситуації, моделює правильне виконання правила, моделює ситуацію по невиконанню правила, клас моделює правильне виконання правила); дотримується трьох принципів проактивного підходу до дисципліни (зберігає гідність учня, не перериває навчальний процес, розмовляє з дітьми тихо і спокійно).

В наскрізному вихованні важливо дотримуватися складових ефективного управління класом.

1. Облаштування комфортного фізичного середовища (розташування парт, місце в класі вчителя, на стінах інформація до теми, достатньо місця для всіх видів діяльності учня, на столі вчителя всі матеріали потрібні до уроку)

2. Налагоджування турботливих дружніх взаємовідносин

3. Розробка правил і впровадження рутин

4. Ефективний план уроку

5. Проактивний підхід до дисципліни.

Вмілий менеджер буде реалізовувати принцип «розвитку вільної особистості» через створення простору для вибору незалежності мислення, вміння відстоювати й аргументувати свою позицію.

Наскрізні вміння наших здобувачів освіти можна сформувати через класні проекти. Кожен проект має мати завдання - в комплексі розвивати всі вміння інтегровано. Плануючи виховний захід (проект) вчитель, класний керівник має скласти чек-лист, в якому відобразити через які інструменти реалізуємо наскрізні вміння, ключові компетентності.

Кожна декада (тиждень, 2 тижні, місяць) має розпочатися із «Дружнього кола», де буде сформульовано задум, його завдання, план дій, учасники, складено чек-лист роботи по кожному наскрізному вмінню.

НУШ формує ціннісні ставлення і судження, які служать базою для щасливого

Наскрізне виховання має:

- Стимулювати ініціативу
- Створювати ситуації різноманітних позитивних емоцій переживань суб'єкта в предметній, комунікативній діяльності
- Створювати стимулююче і розвивальне середовища на основі визначення мети, цінностей, норм, принципів, правил, інструкцій, рутин відповідно до потреб учнів.
- Визначення критеріїв результату.

Наскрізне виховання – це термін, який каже правду, що виховання відбувається не на виховних годинах, заходах, лінійках, оглядах всякій мішурі, а щохвилини, щодня, скрізь.

Наскрізне виховання – це не передача інформації, а формування навичок, цінностей на практиці у бік відповідальності соціально-активної поведінки.

Наскрізне виховання може здійснювати успішний педагог – впевнений у своїх діях, знаннях, що ніколи не зупиняється на досягнутому, постійно розвивається і самовдосконалюється.

Успішний вихователь має модель поведінки, орієнтується на якість, не витрачає сил на дрібниці, використовує матрицю Ейзенхеуера, знає сам чого очікує, ретельно планує діяльність, цілі через SMART – мету.

Послідовний, вміє коректувати курс

Наполегливий, має багату уяву, зосереджений оптиміст.

Наскрізне виховання може здійснювати педагог, що

- відповідальний, самокритичний, самодисциплінований
- має ефективне мислення
- впевнену поведінку (лідер)
- схильний до співробітництва
- володіє харизмою, артистизмом, його енергетика притягає людей до себе, а не відштовхує, є провидцем, місіонером.

Наскрізне виховання має формувати м'які навички (SOFT SKILLS) – критичне мислення, уміння брати відповідальність на себе і не забувати про тверді (HARD SKILLS). Логіко-аналітичне мислення, уміння складати план (проект) і дотримуватися його т.і.

Найкращим інструментом реалізації ідеї наскрізного виховання, формування наскрізних вмінь є проект.

Всі учасники проекту мають бути переконанні:

- я можу бути агентом змін
- я розумію, що разом можемо досягти більшого
- я вчуся слухати й чути інших
- я не боюся виявляти ініціативу

Проект повинен:

1. окреслити очікувальні результати
2. розрахувати час на виконання проекту
3. визначити ресурси для втілення проекту
4. визначити список творчих груп із реалізацією проекту відповідно до потреб закладу
5. місія Проекту має зацікавити всіх
6. проект має мати перед етапом реалізації етап організаційний
7. технічно-організаційний етап включає мету, результати, час, поширення інформації, обговорення ідей проекту.

Класні керівники мають визначитися з тематикою проектів, які включаються в річний план закладу.

Реформа дала автономію, самостійність, викинула окремих розділ виховної роботи. Дала свободу. А свобода вимагає відповідальності, пошуку тих форм і методів, які сформують компетентну особистість з наскрізними вміннями і цінностями.

Виконання освітньої програми з наскрізного виховання вимагає створення системи підготовки педагогів, класних керівників по їх переучуванню на засадах принципу наскрізного виховання, що формує відповідальність, самокритичність, самодисципліну, ефективне мислення, лідерську поведінку, прагнення до співробітництва, володіння харизмою, артистизмом з позитивною енергетикою, що притягує людей до себе.

Класний керівник, вихователь має:

- Передбачити заходи, проекти з проблеми
- Превентивне виховання, попередження булінгу, жорстокості
- Ведення здорового способу життя
- Трудове виховання. Профорієнтація
- Екологічні проекти
- Художньо-естетичне виховання
- Морально-етичне виховання
- Вироблення мотивації до розумової праці, власного саморозвитку, визначення ідентичності, можливостей, планування подальшої життєдіяльності, власної індивідуальної траєкторії
- Сімейно-побутове виховання
- Заходи з ТБ, БЖД, ЦЗН
- Розвиток лідерства
- Партнерство з сім'єю

Забезпечити в ході наскрізного виховання такі види діяльності:

- Фізично-оздоровча
- Навчально-пізнавальна
- Суспільно-гуманна
- Духовна
- Соціально-комунікативна
- Суспільно-правова
- Сімейно-побутова
- Професійно-трудова
- Культурно-естетична

Передбачити в планах виховної діяльності, проектах виховної діяльності відзначення дат календаря (додаються)

В зв'язку з мало чисельністю учнів в класах, передбачити проекти наскрізного виховання, що проводяться декількома класами або спільно всім освітнім закладом.

В основу фізично-оздоровчої діяльності покласти Спортивний регламент і домогтися його повної реалізації

Координуючим центром превентивно-правового виховання є Рада превентивно-правового виховання Лозуватського ліцею, що працює за планом.

Робота бібліотекаря по наскрізному вихованню планується в плані роботи бібліотекаря.

Робота психолога відображається в плані роботи психолога.

Результати наскрізного виховання мають орієнтуватися на випускника початкової, основної старшої школи.

Модель випускника школи

	Загальні орієнтири	Початкова школа: портрет випускника	Основна школа: портрет випускника	Старша школа: портрет випускника
Відчуваю	Усвідомлюю себе особистістю, причетною до громади, України, Європи та світу	Відчуваю власну цінність, коли допомагаю друзям, батькам, ближнім. Вдячний/ -а іншим за допомогу	Почуваюся цілісною особистістю з власною гідністю, відчуваю потребу бути корисним/ -ою	Усвідомлюю себе активним громадянином/ -кою. Вірю в себе та Україну, вкладаючи зусилля в її розбудову. Усвідомлюю свою причетність до європейської та світової спільноти
	Відчуваю відповідальність за свої рішення та вчинки	Розумію, що мої дії та рішення мають наслідки, не боюсь помилитися	Відчуваю відповідальність за дії / бездіяльність, свідомий/ -а того, що моя свобода обмежується свободою інших	Відчуваю відповідальність за те, як навчаюся і як дію у громаді. Змінюю на краще своє життя, життя громади, України
	Перебуваю в злагоді із собою та іншими людьми	Зустрічаю різних людей з різними ідеями, сприймаю розмаїття; шукаю те, що об'єднує	Підтримую розмаїття, ціню рівність, запобігаю будь-якій дискримінації, вдаючись до демократичних процедур	Відчуваю обов'язок утверджувати рівність і толерантність як цінності демократичного суспільства, підтримую суспільне розмаїття
Думаю	Маю мету і планую її досягнути	Планую та організовую гру, власне навчання, збагачуючи свій досвід	Розумію, що є різні шляхи для досягнення мети. Долаю перешкоди, знаходжу вихід із різних ситуацій	Обґрунтовано обираю шляхи досягнення мети. Аргументовано відстоюю власну думку
	Пізнаю і осмислюю світ	Цікавлюся навколишнім світом, розвиваю свою допитливість	Осмислюю, оцінюю, узагальнюю суспільні і природні явища	З'ясовую взаємозв'язки між суспільними і природними явищами і роблю з цього обґрунтовані висновки
	Мислю творчо	Уявляю, мрію, фантазую; вчуся ризикувати в творчості	Продукую цікаві гіпотези/ передбачення для вирішення природничих і суспільних проблем	Творчо і гнучко використовую різні стратегії для вирішення проблемних ситуацій
	Люблю читати	Відкриваю світ книги — вдома, у класі, бібліотеці, книгарні, в Інтернеті. Обдумую прочитане і ділюся враженнями	Маю потребу в читанні. Проектую прочитане на життєві ситуації, дискутую	Усвідомлюю цінність читання - для задоволення, спілкування, здобуття інформації, зростання як особистості. Критично ставлюся до прочитаного
	критично мислю і відповідально використовую інформацію	Розумію, що інформація може допомогти або нашкодити. Знаходжу потрібну мені інформацію для навчання та спілкування	Відповідально користуюся інформаційними ресурсами. Відбираю і використовую інформацію з різних джерел, критично оцінюю її, виокремлюючи надійну і достовірну	Оцінюю відомості і дані, використовуючи їх для вирішення конкретних індивідуальних і суспільно значущих проблем. Розпізнаю маніпуляції та протистою їм
Дію	Дбаю про себе, своє здоров'я і безпеку	Дотримуюся правил гігієни. Поводжусь безпечно, мандруючи, граючись і навчаючись.	Займаюся фізичною культурою, спортом, допомагаю в праці. Беру участь у туристичних мандрівках. Реагую відповідно до ступеню небезпеки	Власним прикладом і досягненнями заохочую інших до здорового й активного способу життя. Дбаю про безпеку громади та України
	Дбаю про довкілля	Не завдаю шкоди довкіллю, допомагаю зберегти природу, турбуюся про тварин	Виконую різні ролі в групі для вирішення екологічних проблем	Об'єдную однодумців для реалізації проектів зі збереження довкілля
	Співпрацюю	Працюю самостійно і в групі однолітків, розумію цінність спільної праці	Виконую різні ролі в групах для вирішення суспільних проблем	Ініціюю і реалізую соціальні громадські проекти.
	Розкриваю себе у праці і творчості	Переконалий/ -а у своїй обдарованості, виявляю її через малюнки, саморобки, танець, музику тощо +	Виявляю свої таланти, здібності та вміння і демонструю їх у праці та творчості. Виражаю свої почуття, думки і переживання мовними і немовними засобами	Знаходжу своє місце у світі професій, творчих занять, зацікавлень, приношу користь і отримую від цього задоволення
	Шаную культурне і мовне розмаїття	Шаную рідну культуру, відкриваю розмаїття культур	Шанобливо ставлюся до народних, релігійних і нерелігійних традицій різних культур.	Розвиваю особисту культуру, дбаю про збагачення культури громади, народу, налагоджую діалог культур

Дистанційне навчання

Порядок організації освітнього процесу під час дистанційного навчання визначається Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти (далі - Положення), затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.09.2020 за № 941/35224. Роз'яснення щодо застосування Положення надано листом МОН від 02 листопада 2020 року № 1/9-609, що розміщено за посиланням <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-distancijnogo-navchamiva>.

Організація освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти, виконання освітньої програми закладу освіти відповідно до державних стандартів освіти, але не повинна призводити до перевантаження учнів. Слід врахувати, що Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за № 1111/35394, визначено, що тривалість виконання завдань для самопідготовки учнів у позанавчальний час не рекомендується більше 1 години у 3-5 класах та 1,5 години у 6-9 класах, 2 години - у 10-11(12) класах. Учні 1-2 класів домашнє завдання не задається.

Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно за допомогою інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій. Крім того, важливим є дотримання санітарно-гігієнічних вимог, зокрема щодо обсягу та форм подання навчального матеріалу, завдань для самоперевірки та оцінювання, а також недопущення перевантаження за часом під час роботи за комп'ютером тощо.

Відповідно до нормативно-правових документів ліцей використовує такі інструментарії дистанційного навчання у 2025-2026 навчальному році:

- сайт ліцею (для викладання навчального матеріалу);
- платформи Zoom, Google Meet, Jitsi Meet (для проведення онлайн-нарад, засідань педагогічної ради, засідань атестаційної комісії, засідань методичних об'єднань закладу);
- платформи Zoom, Google Meet, Jitsi Meet (для проведення онлайн-уроків);
- Viber, Facebook, платформи Zoom, Google Meet, Jitsi Meet (для зворотнього зв'язку індивідуальної роботи із здобувачами освіти, батьками дітей).
- матеріали «Дистанційної школи для учнів», які розміщені на сайті КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради» (за посиланням <https://bit.ly/3oD31He>).
- вебплатформу дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн» для організації дистанційного та змішаного навчання: <https://lms.e-school.net.ua/> Здобувачі освіти можуть користуватися платформою як для навчання під час карантину, так і для додаткового ознайомлення з темою під час очного навчання. Для педагогічних працівників розроблені рекомендації для організації змішаного та дистанційного навчання за допомогою навчальних матеріалів платформи: <https://lms.e-school.net.ua/guide>.

Для педагогічних працівників на платформі функціонує «Кабінет вчителя», завдяки якому можна створювати віртуальні класи для своїх учнів, відстежувати їхній навчальний поступ і надавати зворотний зв'язок, користуючись якісними освітніми матеріалами та інструментами: <https://cutt.ly/rEO1Kms>.

Для учнів функціонує мобільний застосунок ВШО – повноцінний інструмент для зручного навчання з мобільних пристроїв. У ньому є доступ до всіх курсів і матеріалів, розміщених на платформі: <https://cutt.ly/MEO1MHv>.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДИСТАНЦІЙНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

Важливим етапом у процесі дистанційного навчання (Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом МОН від 08 вересня 2020 року №1115) є оцінювання навчальних досягнень учнів. Оцінювання – встановлення рівня навчальних досягнень учня/учениці в оволодінні змістом предмета відповідно до вимог чинних програм.

При виконанні обов'язкового виду роботи вчитель повинен мати розроблені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу освіти, компетентнісний підхід до викладання предмету, організаційну форму проведення навчального заняття.

Критерії оцінювання, затверджені наказами Міністерства освіти і науки України, є загальними і використовуються як основа, своєрідний каркас, за допомогою якого вибудовується система оцінювання як при очному так і при дистанційному навчанні.

Оцінювання результатів дистанційного навчання учнів передбачає, що:

- учні, які здобувають освіту за дистанційною формою, обов'язково проходять формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання;
- види та періодичність оцінювання при використанні технологій дистанційного навчання в різних формах здобуття освіти визначається відповідно до форм здобуття освіти;
- оцінювання фіксуються у класних журналах та свідоцтвах досягнень;
- оцінювання може відбуватися очно або дистанційно (з дотриманням академічної доброчесності).

Особливості оцінювання та контролю

Отримання навчальних матеріалів та спілкування між учасниками дистанційного навчання забезпечується через передачу відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі. Це можуть бути письмові роботи (самостійні і контрольні, перекази, зокрема й окремі тестові, компетентнісні завдання тощо), а також навчальний проєкт, заповнення таблиць, побудова схем, моделей тощо.

Важливо: потрібно не лише збирати зворотний зв'язок від учнів, а й надавати їм свій: що виконано добре, над чим варто попрацювати, де найближча зона розвитку учня чи учениці.

Як виконувати контрольні роботи, особливо усні?

Під час дистанційного навчання контрольні роботи слід виконувати письмово в синхронному (коли всі учасники освітнього процесу перебувають у вебсередовищі одночасно) або асинхронному режимі (освітній процес здійснюється за зручним для вчителя та учнів розкладом, неодноразово, але з визначеними дедлайнами). Звісно, потрібно зважати на ситуацію, що склалася, пам'ятати, що значну частину матеріалу діти опановують самостійно. Варто надавати їм більше спроб і часу на виконання контрольних завдань. Не слід розглядати оцінювання як інструмент покарання. Учителю варто обирати підходи, які сприятимуть індивідуалізації освітнього процесу, підвищуватимуть навчальну самостійність у виконанні робіт і мотивуватимуть учнів та учениць.

Повідомляючи учням завдання, окрім чіткої інструкції щодо порядку його виконання, учитель/ка має повідомити термін, до якого потрібно здати цю роботу. Необхідно надавати учням достатньо часу на виконання завдань, з урахуванням можливих труднощів під час роботи з незнайомими платформами, перебоями функціонування інтернету. Важливо не допускати перевантаження учнів завданнями з різних предметів, а дотримуватись збалансованого та узгодженого підходу між усіма вчителями, які працюють у певному класі. Варто пам'ятати, що в дистанційному режимі учням потрібно більше часу, ніж у класі, щоб упоратись із 4 більшістю завдань. Доцільно диференціювати завдання, позначати деякі з них як необов'язкові або рекомендувати їх лише для окремих учнів.

Деяку частину завдань можна не оцінювати, лише фіксувати факт їх виконання. Наприклад, це можна робити у вигляді тесту, запитаннями якого можуть бути задачі зі збірника практичних вправ (учень надсилає власні остаточні відповіді). Можна укласти інтерактивні вправи, після правильного виконання яких учень отримує кодові слова, з яких потрібно скласти цілу фразу.

Якщо ж важливо перевірити правильність ходу думок учня, то варто скористатись або синхронним режимом взаємодії, або відеозаписом процесу розв'язання. Можна також скласти тест, у якому потрібно надавати не лише остаточну відповідь, але й проміжні. Такий тест може виконувати не лише контрольну, але й навчальну функцію: якщо учень самостійно не зміг виконати завдання,

необхідність виконання покрокових дій спонукатиме до правильного алгоритму роботи. Доцільно застосовувати методи самоперевірки, а також взаємної перевірки учнів, надаючи їм критерії оцінювання та створюючи середовище коментування робіт (наприклад, у сервісах Google: документах, презентаціях, блогах тощо).

Не можна недооцінювати важливість застосування принципів формувального оцінювання під час роботи в дистанційному форматі. Учні набагато частіше потребують не стільки оцінки в балах, скільки повідомлення про те, які частини завдання виконані добре, а які потребують удосконалення. Дуже корисно надавати критерії оцінювання роботи, рубрики, перевірені списки — разом із формулюванням завдання, щоб учні могли зорієнтуватись, у якому напрямку рухатись і на що звернути особливу увагу.

Формувальне оцінювання має допомогти учням моніторити власний прогрес та рефлексувати щодо свого навчання. Тому виконані роботи доцільно супроводжувати зворотним зв'язком у вигляді коментарів і виставлених балів відповідно до критеріїв оцінювання. Досить часто під час дистанційної роботи виникають проблеми з дотриманням академічної доброчесності. Важливо нагадувати про правила та відповідальність за їх порушення перед виконанням завдань. Можна скористатись цифровими можливостями перемішування порядку запитань та варіантів відповідей у ході тестування, а також використовувати різні варіанти завдань. Хоча електронні платформи дозволяють налаштувати жорсткі умови прийому завдань (обмеження часу виконання тестів та кількості спроб), не варто ними зловживати, зважаючи на нерівність технічних умов роботи учнів.

Забезпечити абсолютну неможливість плагіату та списування в умовах дистанційного навчання дуже складно, тому варто зосередити зусилля на тому, щоб пропонувати такі завдання, які не можуть бути запозичені в інших — написати власну думку, описати процес розв'язання своїми словами, навести приклад чи дібрати ілюстрацію. Можна створювати галереї робіт учнів — демонстрація власної творчості часто спонукає до більш відповідальної та ретельної підготовки.

Організація ефективної роботи у синхронному режимі за допомогою онлайн-ресурсів і сервісів:

Вимоги та рекомендації для всіх учасників освітнього процесу.

- Облік навчальних занять. У класному журналі треба зазначати режим проведення (синхронний, асинхронний) конкретного уроку. Усі уроки, незалежно від режиму проведення, датуються відповідно до календарно-тематичного планування. Відмітку про відсутність учня можна робити лише в разі уроку в синхронному режимі. При відсутності учня на уроці в клітинці журналу стоїть “н”. Відповідно до Постанови КМУ “Про затвердження Порядку ведення обліку дітей шкільного віку та учнів”, якщо учня немає на одному чи на кількох уроках чи протягом усього навчального дня (кількох днів), заклад освіти повинен мати інформацію про причини відсутності. Такими причинами можуть бути: хвороба, сімейні обставини, візит до лікаря, лікування в санаторії, візит до військкомату чи інших органів державної влади або самоврядування тощо. Причини відсутності учня на заняттях підтверджуються медичною довідкою закладу охорони здоров'я або письмовим поясненням батьків (одного з батьків) учня чи інших законних представників (для учнів, які не досягли повноліття) або учня (для повнолітніх учнів), що зберігаються в його особовій справі протягом навчального року. Якщо в учня відсутній доступ до он-лайн зустрічі, вчитель з учнем встановлює зв'язок через інші соціальні мережі або учень самостійно виконує і в кінці тижня приносить виконані завдання на перевірку!
- ведення та перевірка зошитів під час дистанційного навчання є обов'язковим етапом взаємозв'язку між учнем та вчителем. Кожен вчитель згідно визначених методичних рекомендацій в листі Міністерства освіти і науки України №1/9-482 від 22.09.2021р. <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/615/ea8/139/615ea81390d03334472308.pdf> систематично проводить перевірку зошитів.;
- використовуємо власні імена та прізвища при реєстрації в Google Classroom, Google Meet, Всеосвіта, НаУрок, аби уникнути непорозумінь щодо ідентифікації учнів, попросіть їх створити облікові записи електронної пошти, акаунтів у месенджерах відповідно до власних імен і прізвищ.;

- дотримуємося правил увімкнених/вимкнутих камер і піднятої руки. Камери під час уроку вмикає варто — і вчителю, і учням. Це дисциплінує, сприяє діловій атмосфері, допомагає комунікувати ефективніше.;
- не можеш/не хочеш говорити – пиши (у чаті);
- якщо зустріч перервалася потрібно повторно під'єднатися до уроку, якщо не вдається то автоматично урок в клас румі
- обов'язкове виконання домашніх завдань на платформі Google Classroom
- дотримання розкладу синхронних уроків.;
- дотримання тривалості синхронних уроків.;
- контроль адміністрації за відвідуванням учнями онлайн-уроків і виконанням завдань.

Пам'ятка для вчителя під час дистанційного навчання

- 1) Дистанційне навчання запроваджується в закладі освіти відповідно до чинного законодавства та за рішенням педагогічної ради.
- 2) Дистанційне навчання учнів відбувається за допомогою сервісу Google Classroom на домені mga.in.ua
- 3) Не менше 50% навчального матеріалу з кожного предмету викладається синхронно он-лайн, з використанням сервісів Meet.
- 4) Навчальні матеріали та завдання з кожного предмету мають бути розміщені в Classroom до початку уроку за розкладом. Пам'ятаємо, що робочий час учня та вчителя з 08.00 до 18.00, субота та неділя - вихідні дні.
- 5) З кожної теми необхідно надавати чіткі інструкції щодо роботи учнів (уникати узагальнених фраз «прочитати», «опрацювати», «ознайомитись»). Обов'язково повідомити учнів чи буде їх робота оцінена, надати критерії оцінювання. Учитель обов'язково повідомляє учнів – оцінювання буде вибіркоким, або повним (у всіх учнів класу). Якщо учень не здав роботу своєчасно – учитель здійснює її перевірку тільки за згодою. Відсутність роботи учня (без поважних причин, які обов'язково мають бути з'ясовані та підтверджені) дає підстави учителю виставити один бал за даний вид діяльності.
- 6) Учитель зобов'язаний через Classroom своєчасно повідомляти учням оцінки, здійснювати зворотний зв'язок, відповідати на запитання, надавати консультації в межах свого робочого часу.
- 7) Учитель-предметник за потреби здійснює координаційну діяльність із класним керівником.

Організація освітнього процесу в ДП з використанням дистанційної форми здобуття освіти.

В умовах сьогодення організація освітнього процесу повинна відбуватися з урахуванням безпекової ситуації за допомогою очної, дистанційної або змішаної форми роботи. У процесі організації освітньої діяльності в дистанційному форматі слід звернути особливу увагу на такі аспекти:

- організація навчання педагогічних працівників щодо дистанційної роботи з дітьми та надання їм методичної підтримки;
- забезпечення педагогів необхідним обладнанням та інтернетом;
- організація психолого-педагогічної підтримки та супровід всіх учасників освітнього процесу;
- систематична організація освітнього процесу з дітьми раннього та дошкільного віку.

Бажано використовувати синхронне і асинхронне навчання.

Синхронне навчання – це процес, коли відбувається онлайн-заняття, а асинхронне – коли вихователь записує відеозаняття або записує, наприклад, мотиваційне відео для дітей і передає його батькам для самостійного опрацювання дітей. Якщо дитина не може самостійно опрацювати його, то батьки разом із дитиною опрацьовують наданий матеріал.

Під час запровадження дистанційної форми організації освітнього процесу батьки мають стати партнерами педагогічних працівників. Тобто перша робота має відбутися саме з ними, а вже далі з

їхніми дітьми. Особливу увагу треба звернути на організацію дистанційної освіти дітей з особливими освітніми потребами (далі – діти з ООП).

Рекомендуємо перехід із прямої моделі надання освітніх послуг на тренерську. Вихователь переважно консулює батьків дитини з ООП як її розвивати, як правильно заспокоїти, як впоратися з агресією чи істерикою. Педагог безпосередньо не має контакту з дитиною з ООП, але через батьків може продовжити її розвиток та освіту.

ЕЛЕКТРОННІ ЖУРНАЛИ ТА ЩОДЕННИКИ

Відповідно до наказу МОН України від 08.08.2022 №707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі» передбачено запровадження електронного документообігу у школах, зокрема ведення електронних журналів та щоденників, на заміну звичайних паперових.

У сучасному світі цифрових технологій – це просто необхідність, аби встигнути за змінами. Навіть на рівні Президента України реалізовується концепція «Держава у смартфоні», тобто запровадження максимального спрощення доступу громадян до всіх послуг та інформації через Інтернет та в електронному вигляді.

Таке нововведення є важливим елементом у покращенні якості освіти у закладі, а також покращення комунікації між учасниками освітнього процесу, зокрема між адміністрацією закладу та батьками, які могли б через електронні засоби комунікації дізнаватися про успішність своїх дітей та відвідуваність закладу майже в режимі онлайн. За допомогою доступних сервісів, які пропонує електронний класний журнал та щоденник, для користувачів доступні такі послуги та можливості: інформація про успішність учнів (відмітки і пропуски, коментарі до них; нотатки до уроків; домашні завдання; зауваження); суміжна інформація, яка доступна через Інтернет, в т.ч. розклад уроків учня і вчителя; розклад шкільних дзвінків, структура навчального року; персональні сторінки кожного користувача; спілкування всередині школи тощо. Воно значно полегшить ведення документообігу в ліцеї та здійснення контролю за його веденням.

В Лозуватському ліцеї здійснюється ведення електронного журналу та електронного щоденника для учнів 1-11-их класів на порталі NZ.UA. з 01 вересня 2023 року.

Записи у ЕКЖ ведуться тільки українською мовою. З іноземної мови частково допускається поєднання записів українською та іноземною мовами.

Записи проведення уроків, обліку навчальних досягнень учнів та їх відвідування ведуться тільки в електронному форматі (ЕКЖ).

ЕКЖ є документом фінансової звітності, записи про проведені уроки повинні бути зроблені своєчасно відповідно до календарного планування.

Персональна відповідальність за ведення розділів ЕКЖ «Облік відвідування навчальних занять», «Зведений облік навчальних досягнень учнів», «Облік проведення навчальних екскурсій та навчальної практики», «Облік проведення вступного інструктажу», «Облік проведення бесід, інструктажів, заходів з безпеки життєдіяльності», «Табель навчальних досягнень» та формування версії для друку класного журналу і його друк покладається на класних керівників.

Персональна відповідальність за правильність і своєчасність записів уроків, облік навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів покладається на вчителів-предметників.

Персональна відповідальність за правильність назв предметів відповідно до робочого навчального плану, здійснення контролю за правильністю ведення та забезпечення зберігання його покладається на адміністрацію ліцею.

Список учнів на початок навчального року (прізвище та ім'я повністю) формується з бази даних «Курс «Школа». Класний керівник в термін 21.08-28.08. поточного року зобов'язаний перевірити правильність даних про учнів свого класу внесених до бази у адміністратора Курс Школа.

Якщо учень прибув/вибув у клас упродовж навчального року, то класний керівник зобов'язаний, протягом одного робочого дня, повідомити про це адміністратора бази Курс Школа і надати всі дані для внесення адміністратором змін в базі Курс Школа.

Відсутні учні на уроці відмічаються учителями предметниками за допомогою позначок «н»; якщо учень хворіє за допомогою позначки «хв». Класний керівник щодня перевіряє кількість уроків, пропущених учнями у звіті «Облік відвідування», цей показник чітко відповідає обліку відвідування

на предметних сторінках класного журналу. За необхідності класний керівник вносить зміни на предметних сторінках у питаннях причин відвідування учнями уроків: змінює «н» на «хв» і навпаки. Відсутність учнів, для яких організоване індивідуальне навчання (педагогічний патронаж, екстернат, домашнє навчання), у ЕКЖ не фіксується.

Якщо учень відсутній в закладі протягом 10 днів без поважної причини, класний керівник зобов'язаний повідомити про це соціального педагога та адміністрацію закладу. Пропущеним вважається день, коли учень не був на всіх уроках згідно розкладу навчальних занять.

Оцінювання різних видів діяльності:

Оцінка за контрольну, самостійну, лабораторну, практичну роботу, орієнтовний навчальний норматив тощо, які проводилися на уроці і підлягають обов'язковому оцінюванню, виставляється під датою її проведення, не пізніше 10-денного терміну з дня її виконання. При цьому ніяких додаткових записів про вид роботи над датами проведення уроків чи внизу сторінки не робиться.

Колонки обов'язкової мовленнєвої діяльності з філологічних дисциплін Діалог, Усний твір, Усний переказ, Читання вголос відводяться окремо без зазначення дати, оцінювання цих видів діяльності здійснюється протягом семестру, врахування цих балів при виставленні тематичної, семестрової, річної оцінки залежить від критеріїв оцінювання з окремого навчального предмета. Ці бали можуть бути враховані при виставленні тематичної оцінки (наприклад, з української мови) або враховуються разом з тематичними оцінками при виставленні семестрової оцінки (наприклад, англійська та німецька мови, контроль аудіювання, контроль читання, контроль письма контроль мовлення).

Запис про результати перевірки вивчення учнями творів напам'ять проводиться у колонці без дати під написом Напам'ять, що відводиться після дати уроку, на якому цей твір було задано вивчити.

Бали за ведення зошитів виставляються наприкінці кожного місяця після дати проведення останнього уроку в ньому, оцінка за ведення зошита може враховуватись як поточна при виставленні тематичної (наприклад, з української мови).

Тематичний бал виставляється після опрацювання програмової теми. При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності (поточні оцінки, оцінки за окремі види робіт (практичні, лабораторні, контрольні тощо), що підлягають оцінюванню протягом вивчення теми).

Об'єктивною вважається тематична оцінка, яка складається якнайменше з трьох поточних оцінок за різні види діяльності, вона є наближеною до середнього арифметичного поточних оцінок, при її виставленні перевага надається контрольним видам діяльності. Кількість уроків за темою визначається програмою. Доцільно проводити тематичне оцінювання через 8-12 уроків, якщо програмою з окремого навчального предмету не передбачається проведення тематичного оцінювання після вивчення кожної окремої теми.

При цьому проведення окремого уроку тематичного оцінювання не передбачається. Тематична оцінка не підлягає коригуванню.

В таблиці наведено мінімальну кількість тематичних оцінок відповідно до кількості навчальних годин за рік. Необхідність збільшення кількості тематичних визначається вчителем.

Кількість годин за рік	35	52/53	70	140	210
Мінімальна кількість тематичних оцінок	4	4	6	8	14

Учням, які були відсутні на уроках протягом вивчення теми, не виконали вимоги навчальної програми, у колонку з надписом *Тематична* виставляється *н/а*.

Семестрова оцінка виставляється на основі тематичних оцінок та з окремих предметів (англійська та німецька мови) на основі тематичних та всіх обов'язкових видів оцінювання. При виставленні семестрового балу слід враховувати індивідуальні особливості учнів, динаміку зростання рівня навчальних досягнень учнів, складність програмових тем.

Семестрова оцінка підлягає коригуванню. Після виставлення семестрової оцінки обов'язково відводиться колонка з написом *Скоригована*.

Річне оцінювання здійснюється на основі семестрових балів. До виставлення річної оцінки слід підходити, враховуючи індивідуальні особливості учнів, динаміку зростання рівня навчальних досягнень учнів, складність програмових тем, їхній розподіл за семестрами. Для учнів, які навчаються індивідуально, на предметні сторінки переносяться лише семестрові та річні бали.

Учням, які за станом здоров'я зараховані до спеціальної групи з фізичної культури, при виставленні тематичних, семестрових та річних оцінок робиться запис *зараховано (зар)*.

Учням, які за станом здоров'я звільнені від занять із фізичної культури, трудового навчання, навчального предмета «Захист України», при виставленні тематичних, семестрових та річних балів робиться запис *звільнений (зв)*.

Учням, які за станом здоров'я звільнені від державної підсумкової атестації, при виставленні ДПА робиться запис *звільнений (зв)*.

Запис уроків:

У змісті уроку відповідно до календарного планування записується його тема. Якщо вона дуже велика, то можна робити окремі скорочення слів, які дають змогу повністю зрозуміти зміст теми. При цьому не допускається заміна слів назви окремих величин їхніми позначеннями у науці (приміром, фокусна відстань — f). Наприклад, *Лабораторна робота № 1 «Визначення фокусної відстані та оптичної сили збиральної лінзи»*. Під час дистанційного навчання у змісті уроків вказуємо режим проведення уроків (синхронний, асинхронний).

Теми уроків повторення, узагальнення та систематизації матеріалу записуються так: *Повторення, узагальнення та систематизація матеріалу з теми (зміст обов'язково зазначається);* уроків контролю знань — *Контрольна робота, Тестові завдання, Усне опитування тощо з теми (зміст обов'язково зазначається);* під час проведення контрольних робіт за текстом адміністрації чи інших управлінських перевірок у колонці *Зміст уроку* журналу робиться запис: наприклад, *Контрольна робота за текстом адміністрації*.

Завдання додому записується в основному відповідно до запланованого поурочним планом. Його запис має чітко вказувати на зміст (параграф, пункт параграфу, конспект, сторінку тощо) та спосіб виконання (прочитати, вивчити напам'ять (правило, вірш тощо), скласти план, розв'язати, виконати вправу, підготувати розповідь, дати відповіді на запитання, дібрати прислів'я, підготувати реферат, повторити, провести дослід, виготовити прилад, провести спостереження, зробити висновки тощо). Наприклад: *прочитати і переказати с. 10-12; вивчити вірш напам'ять, дібрати прислів'я с. 27-29; С. 57, виконати вправу 117, повторити правило с. 55.*

Практичні завдання (розв'язання задач, прикладів, виконання вправ тощо) бажано здійснювати диференційовано.

Екскурсії:

Записи з обліку проведення навчальних екскурсій і навчальної практики проводяться на основі графіка, затвердженого директором, у терміни, визначені структурою навчального року.

Проведені протягом року екскурсії, не передбачені навчальними програмами з певних предметів, обліковуються в журналі на сторінці "Облік проведення навчальних екскурсій та практики" з фіксацією дати, теми екскурсії, кількості годин, предмета, прізвища та ініціалів учителя (вчителів). Діяльність учнів під час цих екскурсій не оцінюється.

Доцільність проведення навчальних екскурсій та практики визначається рішенням педагогічної ради на початку навчального року, про що робиться відповідний запис у протоколі засідання педагогічної ради або наказом закладу освіти про структуру навчального року.

Облік проведення бесід, інструктажів, заходів із безпеки життєдіяльності:

Вступний інструктаж для учнів 1-11 класів записується один раз на початку навчального року.

Дата проведення інструктажу ставиться відповідно до дати його проведення з кожним учнем. Не може стояти дата проведення інструктажу в день відсутності учня в школі. Якщо учень прибув у навчальний заклад посеред року, то він записується в кінці списку та в журналі робляться відповідні відмітки щодо проведення з ним вступного інструктажу.

Фіксуються бесіди із таких правил: дорожнього руху, протипожежної безпеки, поведінки під час стихійних лих, поведінки на льоду, поведінки на воді, поведінки під час ожеледиці, у надзвичайних ситуаціях, щодо безпеки в побуті, небезпеки отруєнь (грибами, ягодами, алкоголем, нікотинном, неякісними продуктами, генно-модифікованими організмами тощо), профілактики захворювань тощо.

Інструктажі з охорони праці

Інструктажі з охорони праці з учнями проводять вчителі предметів підвищеної небезпеки (фізика, хімія, біологія, фізична культура, трудове навчання, інформатика).

Первинний інструктаж з охорони праці проводиться на першому уроці, на початку кожного семестру за трьома інструкціями:

- загальні правила безпеки в кабінеті;
- пожежна безпека;
- надання першої долікарської допомоги.

Реєстрація проводиться в журналі встановленого зразка.

Тематичний (первинний) інструктаж з охорони праці проводиться перед виконанням кожної практичної, лабораторної роботи тощо), пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів, спортивного обладнання. Реєстрація проводиться в журналі обліку навчальних занять, на сторінці предмета в розділі «Тема уроку».

Контроль за веденням ЕКЖ

Контроль ведення ЕКЖ здійснюють заступник директора з навчально-виховної роботи щомісяця. Виявлені недоліки та зауваження відображає у вкладці «Зауваження до ведення класного журналу». Класний керівник інформує учителів-предметників про зауваження. Після усунення недоліків вчителем, класний керівник ставить відмітку **«ВИКОНАНО»** навпроти відповідного зауваження до ЕКЖ.

Робочий навчальний план

Лозуватського ліцею

для початкової школи

з навчанням українською мовою (1-4 класи)

розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна
на 2025/2026 навчальний рік

Класи	1	2	3	4	
1.Всього класів	-	1	1	1	3
2.В них учнів	-	6	5	9	20
3.З них – хлопців	-	3	4	4	11
4.З них дівчат	-	3	1	5	9
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК					
Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
Українська мова	-	5	5	5	15
Іноземна мова	-	3	3	3	9
Математика	-	3+1	4+1	4+1	14
Я досліджую світ	-	8	7	7	22
Інформатика	-	-	1	1	2
Мистецтво	-	2	2	2	6
Фізична культура	-	3	3	3	9
<i>Усього</i>	-	25	26	26	77
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	-	22	23	23	
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	-	25	26	26	77

Робочий навчальний план
Лозуватського ліцею
для школи II ступеня (5-8 класи)
з навчанням українською мовою із вивченням двох іноземних мов
на 2025/2026 навчальний рік
(Наказ МОН України від 19.02.2021 р № 235, додаток №3)

		5	6	7	8	5-8
	Всього класів	1	1	1	1	
	В них учнів	10	7	9	12	38
	З них – хлопців	4	5	6	8	23
	З них дівчат	6	2	3	4	15
Освітні галузі	Предмети					
Мовно-літературна	Українська мова	4+1	4+1	3+0,5	3+0,5	17
	Українська література	1,5+1	1,5+0,5	1,5+0,5	1+1	8,5
	Зарубіжна література	1+1	1+1	1	1	6
	Перша іноземна мова (Англійська мова)	3,5	3,5	3,5	3	13,5
	Друга іноземна мова (Німецька мова)	-	-	+2	+2	4
Математична	Математика	4+1	4+1	-	-	10
	Алгебра	-	-	2,5+0,5	2,5+0,5	6
	Геометрія	-	-	1,5+0,5	1,5+0,5	4
Природнича	Інтегрований курс «Довкілля»	1,5+0,5	1+1	-	-	4
	Біологія	-	-	2	2	4
	Географія	-	1+1	2	2	6
	Хімія	-	-	1	2	3
	Фізика	-	-	2	2	4
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі	1+1	1+1	1+0,5	0,5+0,5	6,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	1	1
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та громадянської освіти	1+1	-	-	-	2
	Інтегрований курс історії	-	1+1	-	-	2
	Історія України	-	-	0,5+0,5	1	2
	Всесвітня історія	-	-	0,5	0,5	1
	Громадянська освіта	-	-	0,5	0,5	1
	«Моя Черкащина»	-	-	+1	+1	2
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1,5	4,5
Технологічна	Технології	1	1	1	1	4
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5	0,5	3
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5+0,5	0,5	3,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3	29,5+3	32+3	33+3	134,5
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами		7,5	9,5	6,5	6,5	
		(7,5)	(8,5)	(6,5)	(6)	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	
Всього (без фізичної культури + фізична культура)		28+3	29,5+3	32+3	33+3	134,5

Робочий навчальний план
Лозуватського ліцею
для школи II ступеня (9 клас)
з навчанням українською мовою із вивченням двох іноземних мов
на 2025/2026 навчальний рік
(Наказ МОН України від 20.04.2018 р № 405, таблиця 10)

		9	9
Всього класів		1	3
В них учнів		6	6
З них – хлопців		2	2
З них дівчат		4	4
Освітні галузі	Предмети		
Мови і літератури	Українська мова	2+1	3
	Українська література	2	2
	Перша іноземна мова (англійська)	2	2
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2
	Зарубіжна література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5
	Всесвітня історія	1	1
	Основи правознавства	1	1
	Мистецтво	1	1
	Алгебра	2	2
	Геометрія	2	2
	Біологія	2	2
	Географія	1,5	1,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	2	2
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Разом годин інваріантної складової		31+3	34
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2 (1)	2 (1)
Гранично допустиме навантаження		33	
Всього годин до оплати		32+3	35

Робочий навчальний план
Лозуватського ліцею
для школи III ступеня з українською мовою навчання
(Філологічний напрям. Профіль іноземної філології)
на 2025/2026 навчальний рік
(наказ МОН України від 28.11.2019 р. № 1493, таблиця 2)

	10	11	10-11
1.Всього класів	1	1	2
2.В них учнів	19	8	27
3.3 них – хлопців	8	8	16
4.3 них дівчат	11	0	11
Інваріантна складова			
Українська мова	2+1	2+1	6
Українська література	2	2	4
Іноземна мова (англійська)	2+3	2+3	10
Іноземна мова (німецька)	2+1	2+1	6
Зарубіжна література	1	1	2
Історія України	1,5+0,5	1,5+0,5	4
Всесвітня історія	1	1	2
Громадянська освіта	2	-	2
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3+1	7
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2,5
Фізика, астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3,5
Вибірково-обов'язкові предмети:	3	3	6
Інформатика, Мистецтво	(м-во)	(інф.)	
Фізична культура	3	3	6
Разом годин інваріантної складової	33+3	33+3	72
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації	6 (5,5)	7 (6,5)	13 (12)
Гранично допустиме навантаження	33	33	
Всього годин до оплати	36	36	72

4. Програмно-методичне забезпечення освітнього процесу.

4.1. Перелік підручників, що використовуються в Лозуватському ліцеї.

1 клас

- «Англійська мова» (з аудіосупроводом) (авт. Мітчел Г.К.);
- «Математика» (у 3-х частинах) (авт. Скворцова С.О., Онопрієнко О.В.);
- «Мистецтво» (авт. Масол Л.М., Гайдамака О.В., Колотило О.М.);
- «Українська мова. Буквар» (авт. Большакова І.О., Пристінська О.С. (у 4-х частинах) ;
- «Я досліджую світ» підручник інтегрованого курсу (у 2-х частинах) (авт. Волощенко О.В., Козак О.П., Остапенко Г.С.).

2 клас

Замови

- «Англійська мова» (з аудіосупроводом) (авт. Мітчел Г.К.);
- «Математика» (у 3-х частинах) (авт. Скворцова С.О., Онопрієнко О.В.);
- «Мистецтво» (авт. Масол Л.М., Гайдамака О.В., Колотило О.М.);
- «Українська мова та читання» (авт. Большакова І.О., Пристінська О.С. (у 6-х частинах);
- «Я досліджую світ» (у 2-х частинах), Большакова І.О., Пристінська М.С..

3 клас

О.В. Волощенко "Я досліджую світ" І ч., 2020
О.В. Волощенко "Я досліджую світ" ІІ ч., 2020
С.О. Скворцова "Математика" І ч., 2020
С.О. Скворцова "Математика" ІІ ч., 2020
Л.М. Масол "Мистецтво", 2020
Г.К. Мітчел "Англійська мова", 2020
Г.С. Остапенко "Українська мова та читання" у І ч., 2020
Г.С. Остапенко "Українська мова та читання" ІІ ч., 2020
Т.В. Стус «Хрестоматія 3-4 кл.», 2018

4 клас

Г.К. Мітчел «Англійська мова», 2021
Л.З. Козак «Інформатика»
С.О. Скворцова «Математика» І ч., 2021
С.О. Скворцова «Математика» ІІ ч., 2021
І.О. Большакова «Українська мова і читання» І ч., 2021
І.О. Большакова «Українська мова і читання» ІІ ч., 2021
О.В. Волощенко «Я досліджую світ» І ч., 2021
О.В. Волощенко «Я досліджую світ» ІІ ч., 2021
Л.М. Масол «Мистецтво», 2021

5 клас

Заболотний О. В., Заболотний В. В., «Українська мова», 2022
«Українська література» Архіпова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б., «Українська література», 2022
Ніколенко О. М., «Зарубіжна література», 2022
Мітчелл Г. К., Марілені Малкогіанні, «Англійська мова», 2022
Сотникова С. Л., Гоголева Г. В., «Німецька мова (1-й рік навчання)», 2022
Тарасенкова Н. А., Богатирьова І. М., «Математика», 2022
Григорович О. В., Болотіна Ю. В., Ромацов М. В., «Довкілля», 2022
Ривкінд Й. Я., Лисенко Т. І., «Інформатика», 2022
Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., «Здоров'я, безпека та добробут», 2022
Щупак І. Я., «Вступ до історії України та громадянської освіти», 2022
Масол Л. М., "Мистецтво», 2022

6 клас

- «Англійська мова» (6-й рік навчання), (Мітчелл Г.К., Марілені Малкогіанні);
- «Географія», (авт Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.);
- «Історія України. Всесвітня історія» (Щупак І.Я., Бурлакова О.В., Піскарьова І.О., Власова Н.С.);
- «Довкілля» підручник інтегрованого курсу (авт. Григорович О. В., Болотіна Ю. В., Романов М. В.);
- «Зарубіжна література» (Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудницька Н.П., Ковальова Л.Л., Базильська Н.М., Орлова О.В., Гвоздікова О.В., Лебедь Д.О.);

- «Здоров'я безпека та добробут», підручник інтегрованого курсу (Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.);
- «Інформатика» (Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.);
- «Математика» (Тарасенкова Н.А., Богатирьов І.М., Коломієць О.М., Сердюк З.О., Рудніцька Ю.В. (у 2-х частинах));
- «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу (Масол Л.М.);
- «Німецька мова (2-й рік навчання), (з аудіосупроводом) (Сотнікова С.І., Гоголева Г.В.);
- «Технології» (Біленко О.В., Пелагейченко М.Л.);
- «Технології» (Біленко О.В., Пелагейченко М.Л.);
- «Українська література» (Архипова В.П., Січкара С.І., Шило С.Б.);
- «Українська мова» (Заболотний О.В., Заболотний В.В.).

7 клас

- «Алгебра», Істер О.С.;
- «Англійська мова» (7-й рік навчання), (Мітчелл Г.К., Марілені Малкогіані);
- "Біологія", В.І. Соболев;
- «Всесвітня історія», Гісем О.М., Маринюк О.О.;
- «Географія», Безуглий В.В., Лисичарова Г.О.;
- «Геометрія», Істер О.С.;
- «Зарубіжна література», (Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудніцька Н.П., Ковальова Л.Л., Базильська Н.М., Орлова О.В., Гвоздікова О.В., Лебедь Д.О.);
- «Здоров'я безпека та добробут», підручник інтегрованого курсу (Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.);
- «Інформатика» (Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.);
- «Історія України. Всесвітня історія» (Щупак І.Я., Бурлакова О.В., Піскарьова І.О., Власова Н.С.);
- «Мистецтво», (Масол Л.М.);
- «Німецька мова (3-й рік навчання), (з аудіосупроводом), Гоголева Г.В.;
- «Технології» (Біленко О.В., Пелагейченко М.Л.);
- «Українська література», Авраменко О.М.;
- «Українська мова» (Заболотний О.В., Заболотний В.В.);
- «Фізика», Бар'яхтар В.Г.;
- «Хімія», Григорович О. В., Недоруб О.Ю.

8 клас

Авраменко О. М. «Укр.літ.»,2021
 Матяш Н.Ю «Біологія»,2021
 Григорович О. В. «Хімія»,2021
 Довгань Г.Д. «Географія»,2021
 Бех І. Д. «Основи здоров'я»,2021
 Терещук А. «Трудове навчання»,2016
 Бар'яхтар В. Г. «Фізика»,2021
 Гісем О.В. «Історія України»,2021
 Щупак І.Я. «Всесвітня історія»,2021
 Ніколенко О.М.«Зарубіжна література»,2021
 Сотникова С. І. «Німецька мова»(4-й рік навчання),2021
 Ривкінд Й. А. «Інформатика», 2021
 Несвіт А. М. «Англійська мова», 2021
 Бурда «Геометрія», 2021
 Тарасенкова Н.А. «Алгебра», 2021
 Масол Л. М. «Мистецтво», 2021
 Авраменко О.М. «Укр.мова»,2021

9 клас

О.М.Авраменко «Укр.літ»,2022
 Н. Р. Мілянська "Зарубіжна література", 2022
 В.І. Соболев "Біологія", 2022
 В.Г. Бар'яхтар "Фізика", 2022
 Н. А. Тарасенкова"Алгебра",2022
 М. І. Бурда "Геометрія",2022
 М. М. Савчин «Хімія», 2022
 І.Д. Бех "Основи здоров'я", 2022
 Г. Д. Довгань "Географія", 2022
 І. Д. Бех "Основи правознавства", 2022
 С.І. Сотникова «Німецька мова», 2022
 А.М. Несвіт. «Англ.мова»,2022
 О.М. Авраменко «Укр.мова»,2022

- «Англійська мова» (10-й рік навчання),(Карпюк О.Г.);
- «Біологія і екологія» (рівень стандарту),(Соболь І.В.);
- «Інформатика» (рівень стандарту),(Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.);
- «Математика» (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту), (Бевз Г.П., Бевз В.Г.);
- «Мистецтво» (рівень стандарту, профільний рівень),(Масол Л.М.);
- «Німецька мова (6-й рік навчання, рівень стандарту),(Сотнікова С.І., Гоголева Г.В.);
- «Українська література» (рівень стандарту),(Авраменко О.М., Пахаренко В.І);
- «Фізика» (рівень стандарту), (Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О., за ред. Бар'яхтара В.Г., Довгого С.О.);
- «Українська мова» (рівень стандарту), (Заболотний О.В., Заболотний В.В.);
- «Хімія» (рівень стандарту), (Григорович О.В.).

Перелік підручників з конкурсного відбору:

- «Всесвітня історія (рівень стандарту)» (Щупак І.Я) ;
- «Географія (рівень стандарту)» (Довгань Г.Д.);
- «Громадянська освіта (інтегрований курс, рівень стандарту)»(Бакка Т.В., Марголіна Л.М., Мелешенко Т.В., Желіба О.В.);
- «Захист України (рівень стандарту)» (Фука М.М., Пашко К.Ю., Герасимів І.М., Гудима А.А., Чуткий С.І., Мельник Р.М., Білах Б.І.);
- «Захист України (рівень стандарту, «Основи медичних знань»)» (Лелека В.М.);
- «Історія України (рівень стандарту)» Власов В.С., Кульчицький С.В., Панарін О.Є.).

11 клас

- «Зарубіжна література (рівень стандарту)» (Ісасва О.О., Клименко Ж.В.);

Перелік обраних підручників для перевидання:

- «Англійська мова» (11-й рік навчання),(Карпюк О.Г.);
- «Біологія і екологія» (рівень стандарту),(Соболь І.В.);
- «Географія (рівень стандарту)», Кобернік С.Г.;
- «Математика» (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту), Істер О.С.;
- «Німецька мова (7-й рік навчання, рівень стандарту), Сотнікова С.І., Гоголева Г.В.;
- «Українська література» (рівень стандарту), Авраменко О.М.;
- «Українська мова» (рівень стандарту), Авраменко О.М.;
- «Фізика» (рівень стандарту), Бар'яхтар В.Г., Довгий С.О., Божинова Ф.Я., Кірюхіна О.О., за ред. Бар'яхтара В.Г., Довгого С.О.;
- «Хімія» (рівень стандарту), Григорович О.В.;

5. Вимірники реалізації освітньої програми

В освітній програмі вказується :

- об'єкти контролю (що вимірюється або контролюється)
- процедура контролю (за допомогою чого,яким чином вимірюється об'єкт)
- періодичність контролю

№	Об'єкт контролю	Що вимірюється або контролюється	Яким чином вимірюється і контролюється	Періодичність
1	Педагоги (вчителі,вихователі)	Планування освітньої процесу на 2025/2026 н.р.	Затвердження календарно – тематичних планів. Співбесіда,моніторинг знань Держстандарту, навчальних програм,підручників,методичних листів ,законодавства про освіту	20.08- 30.08.24р. В ході вивчення системи роботи педагога на протязі року
2	Педагоги	Виконання програм	Класні журнали	За I семестр (Грудень - Січень) За рік (Травень - Червень)
3	Педагоги	Формування наскрізних вмінь і навичок , ключових і	Відвідування уроків. Співбесіди. Тестування Анкетування	Протягом року В ході осінньої,зимової, і

		предметних компетентностей, інформальна освіта впровадження перспективного педагогічного досвіду, запровадження інновацій	Майстер клас Тренінги Кейс - майстерні	весняної методичних декад
4	Педагоги,учні	Роль варіативної частини навчального плану в підвищенні якості освіти учнів	Відвідування уроків , занять спостереження - Олімпіади, конкурси - Підготовка до НМТ - Рівень ключових компетентностей і наскрізних знань і вмінь - Анкетування учнів - Реалізація проєктів	Протягом року Грудень - Квітень
5	Учні	Якість знань,вмінь, навичок,розвиток компетентностей, ставлень і цінностей	- Контрольні зрізи - Тести - Пробне ЗНО - Виставки дитячих робіт - Виконання проєктів - Шкільні і районні олімпіади - Конкурси - Уроки перевірки або оцінювання досягнень компетентностей - Співбесіди ,заліки - Контрольне навчально-практичне заняття	На початок року,кінець семестру,року Протягом року в ході вивчення системи роботи вчителя Листопад- лютий Жовтень,грудень, березень, травень Протягом року Жовтень- грудень, квітень (3-4 класи) Протягом року Протягом року Протягом року Протягом року Графік додається
6	Учні 1 класу,батьки	Рівень розвитку особистості за освітніми галузями та наскрізні вміння і навички	Свідectво досягнень першокласника	Грудень - травень
7	Учні ,що відвідують гуртки	Рівень розвитку естетичної та фізкультурно - оздоровчої компетентності	Виступи на святах,заходах,загальна та сценічна культура. Досягнення в спорті,складання фізичних показників	Протягом року
8	Учні 5-9 класів	Рівень сформованості інтелектуальної,психологічної,фізичної,соціальної складової особистості	Інструментарій психолога Картка учня	Протягом року Квітень

9	Учні 8-9 класів	Рівень сформованості готовності до свідомого вибору професії	Тестування Співбесіди Анкетування Професійне портфоліо учня	Грудень - квітень
10	Учні 4,9,11 класів, батьки	Рівень сформованості мотивації до навчання та вихід на показники моделі випускника	Тестування Анкетування Співбесіди	Жовтень - травень
11	Педагоги	Ведення обліку виконання освітньої програми та оцінювання учнів	Класні журнали	Щомісяця

Показники вимірників

1. Показники інваріативної частини навчального плану чітко відображені в навчальних програмах і не потребують деталізації в нашій освітній програмі.
2. Показники, що відносяться до реалізації освітнім закладом того змісту освіти, який педагогічний колектив разом з батьками учнів визначили для своєї освітньої програми:
  - Вибрано профіль іноземної філології вивчення (10 клас)
  - посилення варіативного складника (Українська мова, історія України, математика, біологія, хімія)
3. На виконання показників передбачених освітньою програмою вчитель має право внести зміни в типові програми (до 15 %), обґрунтувавши їх.

Висновок

На виконання Освітньої програми Лозуватського ліцею схваленої педагогічною радою і затвердженої наказом директора, розміщеної на веб-сайті закладу освіти, складається робочий навчальний план, обов'язковими компонентами якого є:

- Загальна таблиця використання годин по класах і вказано кількість учнів по класах
- Розподіл годин варіативного складника з вказаними програмами
- Модулі фізичної культури та технологій
- Графік вивчення предметів по семестрах при 0,5 або 1 год. тижневого навантаження
- Розподіл годин в 1-11 класах

Відповідно до Робочого навчального плану здійснюється попередня комплектація (червень) та складається тарифікація (кінець серпня до 05 вересня), що схвалюється Радою трудового колективу, затверджується директором за погодженням з відділом освіти Шполянської міської ради ОТГ.